

CX ZJAZD POLSKIEGO TOWARZYSTWA FILOLOGICZNEGO
(KRAKÓW, 25–27 WRZEŚNIA 2025)

CX Zjazd Polskiego Towarzystwa Filologicznego został zorganizowany przez Oddział Krakowski. Zjazdowi towarzyszyła konferencja naukowa pt. „*Antiquitati studere... Kierunki, metodologie, narzędzia badań nad antykiem i jego recepcją*”. Zjazd i konferencja poświęcone były panu prof. dr. hab. Jerzemu Styce z okazji jego przejścia na emeryturę. Wydarzenie było także połączone z jubileuszem 45-lecia odtworzenia klasy klasycznej w I LO im. Bartłomieja Nowodworskiego w Krakowie.

Część naukowa Zjazdu obejmowała następujące odczyty:

CZWARTEK (25 WRZEŚNIA 2025)

1. Prof. dr hab. Tomasz Sapota (UŚ), *Makrobiusz pyta: Po co czytać dawnych pisarzy? Po co słuchać starych ludzi?*
2. Dr hab. Magdalena Stuligrosz, prof. UAM (UAM), *Μᾶτερ ἐμά, (...) χρῦσασπι Θήβα. Pochwała Teb w poezji Pindara*
3. Prof. dr hab. Krzysztof Tomasz Witzak (UŁ), *Jak dawny jest mit o Edypie i zagadce Sfinksa?*
4. Dr hab. Tomasz Mojsik, prof. UwB (UwB), *Mitografia antyczna i nowe kierunki badań nad mitami greckimi*
5. Dr hab. Aleksandra Klęczar (UJ), *Mitologia na nowe czasy: współczesne retellingi w ujęciu transmedialnym*
6. Dr hab. Rafał Toczko, prof. UMK (UMK), *Wykorzystanie AI w badaniach nad antykiem na przykładzie ‘Database of Ancient Invective’*
7. Prof. dr hab. Marian Andrzej Wesoły (AJP w Gorzowie Wlk.), *Poezja versus filozofia w grecko-rzymskim antyku. Zbieżności, odrębności i napięcia*
8. Dr hab. Miron Wolny, prof. UWM (UWM), *Samobójstwo Hannibala – antyczne narracje literackie i współczesne reminiscencje*

PIĄTEK (26 WRZEŚNIA 2025)

1. Mgr Zdzisław Koczarski (UPWr), *Jana Długosza zainteresowania klasyczne*
2. Mgr Klaudia Oczachowska (UWM), *Heroizm i tragizm. Achilles w literaturze antycznej jako personifikacja konfliktu pomiędzy mitem wojny a losem ofiary*

3. Dr Małgorzata Cieśluk (USz), *Geografia wyobrażona w badaniach nad antyczną powieścią grecką. Przypadek Kallirhoe Charitona*
4. Dr hab. Rafał Rosół, prof. UAM (UAM), „*Lexicon of Oriental Words in Ancient Greek*” jako narzędzie do badań kontaktów językowych w starożytności
5. Mgr Anna Borowy (UJ), *Łacina bałkańska – współczesne problemy i możliwości badawcze*
6. Cyryl Potulski (UG), *Zastosowanie metod językoznawstwa kognitywnego w opisie języka greckiego – wyrazistość semajzologiczna i opis sieci radialnych na podstawie kategorii δίκη w dialogach Platona*
7. Dr hab. Iwona Słomak, prof. UŚ (UŚ), *Literatura antyczna w perspektywie krytyki feministycznej – stan badań, obszary i perspektywy*
8. Dr Joanna Pieczonka (UWr), *Z badań nad cyklicznością poezji Marcjalisa – ‘negare’ w epigramach erotycznych*
9. Prof. dr hab. Piotr Bering (UAM), *Genologiczne wędrówki od antyku do renesansu*
10. Dr Anna Pająkowska-Bouallegui (UG), *Cesarz rzymski Julian Apostata i jego Mowa IV – ‘Mowa pocieszająca samego siebie po wyjeździe znakomitego Salustiosa’*
11. Dr Bartosz Kołoczek (UJ), *‘Dzieła wszystkie’ Klaudiusz Klaudian, polski przekład wraz z opracowaniem*
12. Dr hab. Joanna Janik (UJ), *Libanius i klasyczna paideia u schyłku klasycznego świata*
13. Dr hab. Marek Hermann (UJ), *Konrad Celtis i jego krakowska działalność retoryczna*
14. Dr hab. Monika Szczot, prof. UAM, *Między szkolną regułą a twórczą wyobraźnią. Próba odczytania ‘Herodis furiae et Rachelis lachrymae...’ Andreasa Gryphiusa*
15. Mgr Emilia Herok (IBL PAN), *(Nie)obecność – badania nad kanonami autorów klasycznych w średniowieczu*
16. Dr hab. Katarzyna Janus, prof. UJD, *Dialogiczność cyklu ‘Vita Mariae’ Benedykta Schwalbego (1460–1521)*
17. Dr Jakub Kuciak (UJ), Ἡ ποντοναῦται τῶν ταλαιπώρων βροτῶν – uwagi do jednego z fragmentów ‘Skyryjczyków’ Sofoklesa (Stob. IV 17, 3 = TrGF IV 555, ww. 1–6)
18. Mgr Piotr Osiński (UW), *Odkrywanie toposu. Postać „mędrca-głupca” (μωροσόφορ) jako ‘locus communis’ w literaturze antycznej*
19. Mgr Marek Sławiński (UJ), *Uczeń filozofów czy zaciekły wróg filozofii? O stosunku współczesnej historiografii filozoficznej do Ambrożego z Mediolanu*
20. Dr Damian Pierzak (UŚ), *Sen Eteoklesa (Stacjusz, ‘Tebaida’ 2.89–133). Próba nowego odczytania*
21. Dr Magdalena Garnczarska (UJ), *Czy Konstantynopol upadł z braku pojętych uczniów greki w Italii? O trudach Manuela Chrysolorasa – nauczyciela i dyplomaty*

Pan profesor Jerzy Styka podczas uroczystości laudacyjnych w Collegium Paderevianum UJ, 25 września 2025 (fot. M. Szarek)

Jubileusz 45-lecia odtworzenia klasy klasycznej w I LO im. Bartłomieja Nowodworskiego w Krakowie, 27 września 2025 (fot. K. Ochman)

In virum doctissimum
 Georgium Styka
 carmen sollemne

Non te, Georgi, qui mihi deditus
 semper fuisti, tam celebri die
 Musis inornatum relinquam,
 cum recipis meritos honores.

Cracoviensis matris alumnus et
 professor, immo praecipuum decus,
 magni aestimaris litterarum
 egregius placitusque cultor.

Bonam salutem de tibi dent precor
 tollant et omnis tristitiae dies.
 Amplectimur te nunc, amice,
 ex animo tibi gratulantes.

Georgio Georgius

22. Mgr Roksana Maria Łajkosz (UWr), *Antyczny look, czyli grecko-rzymska tradycja w modzie – wizualna narracja i metody analizy*
23. Mgr Karol Wapniarski (UAM), *Łacina i edukacja klasyczna w twórczości klasyków literatury francuskiej: od Rabelais’go do Baudelaire’a*

SOBOTA (27 WRZEŚNIA 2025)

1. Dr Patrycja Matusiak (UŚ), *O korzyściach i niebezpieczeństwach z czytania komiksów o antyku płynących*
2. Mgr Romana Lipońska (XI LO Poznań), *Dobór i ewaluacja materiałów dydaktycznych w nauczaniu języka łacińskiego w klasie o profilu biologiczno-chemicznym*
3. Dr Janusz Ryba (UJ), *(Nie)nowoczesne nauczanie języka łacińskiego i kultury antycznej?*

PROTOKÓŁ Z WALNEGO ZGROMADZENIA DELEGATÓW
POLSKIEGO TOWARZYSTWA FILOLOGICZNEGO
(KRAKÓW, 26 WRZEŚNIA 2025)

Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Filologicznego odbyło się 26 września 2025 r. o godzinie 9:30 w Collegium Paderevianum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W posiedzeniu udział wzięli:

1. dr Tomasz Babnis (Kraków)
2. prof. dr hab. Piotr Bering (Poznań)
3. dr hab. prof. UMK Barbara Bibik (Toruń)
4. mgr Krzysztof Banaszak (Wrocław)
5. dr Małgorzata Cieśluk (Szczecin)
6. dr Anna Głodowska (Toruń)
7. mgr Maciej H. Dąbrowski (Wrocław)
8. dr hab. Marek Hermann (Kraków)
9. prof. dr hab. Katarzyna Jażdżewska (Warszawa)
10. mgr Zdzisław Koczarski (Wrocław)
11. dr Jakub Kuciak (Kraków)
12. dr hab. Aleksandra Klęczar (Kraków)
13. dr Olga Kubica (Wrocław)
14. mgr Romana Lipońska (Poznań)
15. mgr Roksana Łajkosz (Wrocław)
16. dr hab. prof. UwB Tomasz Mojsik (Białystok)
17. prof. dr hab. Przemysław Nehring (Toruń)
18. dr Katarzyna Ochman (Wrocław)
19. mgr Jan Oko (Wrocław)
20. mgr Piotr Osiński (Warszawa)
21. dr Anna Pająkowska-Bouallegui (Gdańsk)
22. dr Joanna Pieczonka (Wrocław)
23. dr hab. prof. UW. Jakub Pigoń (Wrocław)
24. dr Damian Pierzak (Katowice)
25. dr Dawid Piwowarczyk (Kraków)
26. dr Jacek Pokrzywnicki (Gdańsk)
27. dr Janusz Ryba (Kraków)
28. dr hab. prof. UAM Magdalena Stuligrosz (Poznań)
29. mgr Maria Szarek (Kraków)
30. prof. dr hab. Mikołaj Szymański (Warszawa)
31. dr hab. prof. UMK Rafał Toczko (Toruń)
32. prof. dr hab. Krzysztof Witczak (Łódź)

Porządek obrad był następujący:

CZEŚĆ PIERWSZA – SPRAWOZDAWCZA:

1. Otwarcie obrad przez prezesa Zarządu Głównego PTF.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Uczczenie pamięci zmarłych członków PTF.
4. Wybór protokolanta obrad.
5. Głosowanie w sprawie nagrania audio posiedzenia.
6. Wybór komisji skrutacyjnej.
7. Wniosek Zarządu Głównego PTF o nadanie tytułu członka honorowego prof. Jerzemu Styce; głosowanie nad wnioskiem.
8. Dyskusja i głosowanie nad uchwałą w sprawie zmian statutowych.
9. Sprawozdanie merytoryczno-finansowe z działalności Zarządu Głównego PTF.
10. Dyskusja i głosowanie w sprawie uchwały o przyjęciu sprawozdania ZG PTF.
11. Sprawozdania z działalności Oddziałów Terenowych PTF.
12. Sprawozdanie redaktora naczelnego „Eos”.
13. Sprawozdanie przewodniczącego Komitetu Głównego Olimpiady Języka Łacińskiego
14. Sprawozdanie z działalności Fundacji *Traditio Europae*.
15. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
16. Dyskusja i głosowanie w sprawie uchwały o przyjęciu sprawozdania Komisji Rewizyjnej.
17. Wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie absolutorium dla ZG PTF.
18. Dyskusja i głosowanie nad uchwałą w sprawie absolutorium dla ZG PTF (głosowanie bez udziału członków ZG PTF).

CZEŚĆ DRUGA – WYBORCZA:

19. Wybór przewodniczącego obrad.
20. Dyskusja i głosowanie w sprawie zatwierdzenia list kandydatów na prezesa, członków Zarządu, członków Komisji Rewizyjnej i członków Sądu Koleżeńskiego.
21. Głosowanie nad wyborem prezesa Zarządu Głównego PTF.
22. Ogłoszenie wyników głosowania nad wyborem prezesa ZG PTF.
23. Głosowanie nad kandydaturami do Zarządu Głównego PTF.
24. Ogłoszenie wyników głosowania nad kandydaturami do Zarządu Głównego PTF.

PRZERWA – Krótkie zebranie nowo wybranego Zarządu Głównego w celu ustalenia podziału funkcji.

25. Głosowanie nad przyjęciem uchwały w sprawie wyboru ZG PTF.

26. Głosowanie nad kandydaturami do Komisji Rewizyjnej PTF.
27. Ogłoszenie wyników głosowania nad kandydaturami do Komisji Rewizyjnej PTF.
28. Głosowanie nad przyjęciem uchwały w sprawie wyboru Komisji Rewizyjnej PTF.
29. Głosowanie nad kandydaturami do Sądu Koleżeńskiego.
30. Ogłoszenie wyników głosowania nad kandydaturami do Sądu Koleżeńskiego.
31. Głosowanie nad przyjęciem uchwały w sprawie wyboru Sądu Koleżeńskiego.
32. Wystąpienie nowo wybranego prezesa ZG PTF; przejęcie przewodniczenia obradom.
33. Interpelacje i wolne wnioski.
34. Zamknięcie obrad przez prezesa ZG PTF.

Obrady otworzyła prezes Zarządu Głównego PTF dr Katarzyna Ochman. W pierwszej kolejności pani prezes poprosiła o uczczenie pamięci tych, którzy odeszli od nas w ciągu ostatnich dwóch lat, zarówno członków PTF, jak i innych osób, które zasłużyły się dla realizacji celów Towarzystwa. Byli to: prof. dr hab. Józef Korpany (zm. 11 września 2021), dr hab. prof. UAM Wita Szulc (zm. 11 października 2021), dr Barbara Drewniewska-Idziak (zm. 10 stycznia 2022), prof. dr hab. Michał Bednarski (zm. 18 lutego 2022), mgr Urszula Knapczyk (zm. 20 lutego 2022), dr Jerzy Mańkowski (zm. 21 marca 2022), mgr Jerzy Roman Kaczyński (zm. 8 lipca 2022), dr hab. Joanna Rybowska (zm. 28 października 2023), prof. dr hab. Dariusz Brodka (zm. 2 stycznia 2024), prof. dr hab. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski (zm. 22 lutego 2024), prof. dr hab. Robert Chodkowski (zm. 22 maja 2024), mgr Stanisław Skała (zm. 29 sierpnia 2024), prof. dr hab. Krystyna Stawecka (zm. 27 października 2024), mgr Lech Bobiatyński (zm. 29 listopada 2024), prof. dr hab. Henryk Podbielski (zm. 6 marca 2025), mgr Dariusz Gwis (zm. 26 kwietnia 2025), prof. dr hab. Aleksander Krawczuk (zm. 27 stycznia 2023), Wojciech Jakub Wilczyński (zm. 25 czerwca 2022), dr Magdalena Łaptaś (zm. 23 kwietnia 2025), dr Maciej Staniszewski (zm. 11 lipca 2025).

Następnie pani prezes wyznaczyła na protokolanta obrad panią dr Małgorzatę Cieśluk. Odnotowano obecność 29 osób (spośród 37 uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu) i stwierdzono *quorum*. Pani prezes poprosiła o zgłaszanie kandydatur do komisji skrutacyjnej. Zgłoszono następujące kandydatury: dr hab. prof. UMK Barbara Bibik, dr Tomasz Babis, dr Olga Kubica, mgr Zdzisław Koczarski. Wobec braku sprzeciwu komisja skrutacyjna ukonstytuowała się w ww. składzie.

Pani prezes w imieniu Zarządu Głównego wystąpiła do Walnego Zgromadzenia z wnioskiem o nadanie panu profesorowi Jerzemu Styce godności członka honorowego Polskiego Towarzystwa Filologicznego. Wniosek został przyjęty przez aklamację.

Następnie pani prezes omówiła projekt uchwały wprowadzającej zmiany statutowe, umożliwiające, po pierwsze, powoływanie delegata na Walne Zgromadzenie przez oddział terenowy liczący mniej niż 10 członków, oraz, po drugie, organizację Walnych Zgromadzeń, posiedzeń Zarządu Głównego oraz Walnych Zebrań członków oddziałów za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Pan dr Janusz Ryba zaproponował, aby przeprowadzić osobne głosowania nad każdym ze zmienianych paragrafów Statutu. Uchwała została przyjęta jednogłośnie (§ 21: 29 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się, § 19: 29 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się, § 28: 29 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się, § 37: 30 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się).

Pani prezes przedstawiła sprawozdanie merytoryczno-finansowe z działalności Zarządu Głównego w latach 2021–2025. Sprawozdanie zostało przyjęte jednogłośnie.

Następnie pani prezes zaprezentowała nowy logotyp PTF oraz projekt identyfikacji wizualnej Towarzystwa wraz z księgą znaku. Logo ma klasyczny kształt nawiązujący do pieczęci i przedstawia boginię Eos, którą założyciele naszego Towarzystwa bardzo stosownie wybrali na tytułową patronkę czasopisma będącego organem PTF. W związku z tym wydaje się rzeczą właściwą, aby to właśnie postać Eos stała się centralnym elementem identyfikacji wizualnej całego Towarzystwa. Propozycja spotkała się z akceptacją zgromadzonych.

Kolejnym punktem przewidzianym w programie posiedzenia było odczytanie sprawozdań z działalności Oddziałów Terenowych PTF, jednak na życzenie Delegatów sprawozdania zostały przekazane do protokołu. Następnie pani dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma przedstawiła sprawozdanie Redakcji „Eos”, pan dr hab. prof. UMK Rafał Toczko – sprawozdanie Komitetu Głównego Olimpiady Języka Łacińskiego, a pani dr hab. prof. UMK Barbara Bibik – sprawozdanie z działalności Fundacji *Traditio Europae*.

Pani dr Anna Głodowska przedstawiła sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej. Sprawozdanie zostało przyjęte jednogłośnie. Następnie przeprowadzono głosowanie nad uchwałą w sprawie udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

Następnie pani prezes zaproponowała kandydaturę pana prof. dra hab. Przemysława Nehringa na przewodniczącego drugiej części posiedzenia. Kandydatura ta została przyjęta przez aklamację. Pan prof. Nehring przejął przewodniczenie obradom i omówił kolejność oraz tryb głosowań w wyborach nowych władz Towarzystwa. Następnie zaprosił zebranych do zgłaszania kandydatur na prezesa PTF. Zgłoszone zostały dwie kandydatury: dr hab. prof. UŚ Janek Kucharski i dr hab. prof. UMK Rafał Toczko, przy czym jedynie pan prof. Kucharski wyraził zgodę na kandydowanie (zaocznie, poprzez złożenie pisemnego oświadczenia). Pan prof. Nehring poprosił o zgłaszanie kandydatur na członków Zarządu Głównego. Zgłoszone zostały następujące kandydatury:

dr Małgorzata Cieśluk, prof. dr hab. Agnieszka Dziuba, dr hab. Aleksandra Klęczar, dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma, dr Jakub Kuciak, dr Katarzyna Ochman, dr Janusz Ryba, dr hab. prof. UAM Magdalena Stuligrosz, dr hab. prof. UMK Rafał Toczko. W dalszej kolejności zgłoszono kandydatury do Komisji Rewizyjnej: dr Anna Głodowska, prof. dr hab. Joanna Janik, dr Jacek Pokrzywnicki, dr Maria Szarek, oraz do Sądu Koleżeńskiego: prof. dr hab. Piotr Bering, prof. dr hab. Katarzyna Jażdżewska, dr Joanna Pieczonka, dr hab. prof. UW r Jakub Pigoń, prof. dr hab. Mikołaj Szymański. Wszyscy zgłoszeni wyrazili zgodę na kandydowanie (nieobecna prof. Kotlińska-Toma poprzez złożenie pisemnego oświadczenia). Przewodniczący obrad złożył wniosek formalny o zamknięcie list kandydatów. Wobec braku sprzeciwu przystąpiono do głosowań, których wyniki przedstawiały się następująco:

- Głosowanie w sprawie zatwierdzenia list kandydatów na prezesa, członków Zarządu, członków Komisji Rewizyjnej i członków Sądu Koleżeńskiego:
 - 100% (31 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących).
- Głosowanie nad wyborem prezesa Zarządu Głównego PTF:
 - dr hab. prof. UŚ Janek Kucharski: 96,8% (30 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący).
- Głosowanie nad kandydaturami do Zarządu Głównego PTF:
 - dr hab. prof. UMK Rafał Toczko (Toruń): 96,8% (30 głosów)
 - dr Katarzyna Ochman (Wrocław): 87,1% (27 głosów)
 - dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma (Wrocław): 77,4% (24 głosy)
 - dr hab. Aleksandra Klęczar (Kraków): 74,2% (23 głosy)
 - dr hab. prof. UAM Magdalena Stuligrosz (Poznań): 71% (22 głosy)
 - dr Janusz Ryba (Kraków): 67,7% (21 głosów)
 - dr Małgorzata Cieśluk (Szczecin): 48,4% (15 głosów)
 - dr Jakub Kuciak (Kraków): 38,7% (12 głosów)
 - prof. dr hab. Agnieszka Dziuba (Lublin): 32,3% (10 głosów).

Po ogłoszeniu wyników tego głosowania osoby, które uzyskały powyżej 50% głosów udały się do osobnego pomieszczenia, w którym połączyły się za pośrednictwem wideokonferencji z prof. Jankiem Kucharskim oraz prof. Agnieszką Kotlińską-Tomą w celu ustalenia podziału funkcji w ramach Zarządu Głównego. Proponowana obsada funkcji została następnie przedstawiona Walnemu Zgromadzeniu i poddana głosowaniu:

- Głosowanie nad przyjęciem uchwały w sprawie wyboru ZG PTF w składzie: dr hab. prof. UŚ Janek Kucharski – prezes; dr hab. prof. UAM Magdalena Stuligrosz i dr Janusz Ryba – wiceprezesi; dr Katarzyna Ochman – sekretarz;

- dr hab. prof. UMK Rafał Toczko – skarbnik; dr hab. Aleksandra Klęczar i dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma – członkowie Zarządu
- 90,3% (28 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujący)
 - Głosowanie nad kandydaturami do Komisji Rewizyjnej PTF:
 - mgr Maria Szarek (Kraków): 100% (31 głosów)
 - dr Anna Głodowska (Toruń): 96,8% (30 głosów)
 - prof. dr hab. Joanna Janik (Kraków): 96,8% (30 głosów)
 - dr Jacek Pokrzywnicki (Gdańsk): 87,1% (27 głosów).
 - Głosowanie nad przyjęciem uchwały w sprawie wyboru Komisji Rewizyjnej PTF w składzie: dr Anna Głodowska, prof. dr hab. Joanna Janik, dr Jacek Pokrzywnicki, mgr Maria Szarek:
 - 90,3% (28 głosów za, 0 głosów przeciw, 1 głos wstrzymujący)
 - Głosowanie nad kandydaturami do Sądu Koleżeńskiego:
 - prof. dr hab. Piotr Bering (Poznań): 96,8% (30 głosów)
 - dr Joanna Pieczonka (Wrocław): 96,8% (30 głosów)
 - dr hab. prof. UW r Jakub Pigoń (Wrocław): 96,8% (30 głosów)
 - prof. dr hab. Mikołaj Szymański (Warszawa): 93,5% (29 głosów)
 - prof. dr hab. Katarzyna Jażdżewska (Warszawa): 87,1% (27 głosów).
 - Głosowanie nad przyjęciem uchwały w sprawie wyboru Sądu Koleżeńskiego w składzie: prof. dr hab. Piotr Bering, prof. dr hab. Katarzyna Jażdżewska, dr Joanna Pieczonka, dr hab. prof. UW r Jakub Pigoń, prof. dr hab. Mikołaj Szymański:
 - 93,5% (29 głosów za, 0 głosów przeciw, 1 głos wstrzymujący).

Po zakończeniu głosowań nowowybrany prezes Zarządu Głównego PTF pan prof. Janek Kucharski połączył się z zebranymi poprzez wideokonferencję i przejął przewodniczenie obradom. Pan prezes podziękował za powierzenie mu funkcji i wobec braku wolnych wniosków zamknął posiedzenie.

*Sekretarz Zarządu Głównego PTF
dr Katarzyna Ochman*

*Protokołowała
dr Małgorzata Cieśluk*

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU GŁÓWNEGO POLSKIEGO TOWARZYSTWA FILOLOGICZNEGO ZA OKRES OD 18 WRZEŚNIA 2021 DO 26 WRZEŚNIA 2025

I. Działalność administracyjna

Polskie Towarzystwo Filologiczne składa się z trzynastu Oddziałów Terenowych i liczy 498 członków. Prezesem honorowym PTF jest prof. dr hab. Marian Szarmach, a członkami honorowymi: mgr Ewa Pobiedziska, prof. dr hab. Krystyna Stawecka, prof. dr hab. Jerzy Styka, prof. dr hab. Alicja Szastyńska-Siemion, mgr Stanisław Wilczyński. W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny działał w następującym składzie: prezes Zarządu Głównego – dr Katarzyna Ochman; wiceprezesi Zarządu Głównego – prof. dr hab. Mikołaj Szymański, dr hab. prof. UMK Rafał Toczko; skarbnik Zarządu Głównego – dr Małgorzata Cieśluk; sekretarz Zarządu Głównego – dr Olga Kubica; członkowie Zarządu Głównego – dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma, dr hab. prof. UAM Magdalena Stuligrosz.

W okresie sprawozdawczym odbyły się cztery posiedzenia Zarządu Głównego: 5 lipca 2022 r., 6 listopada 2023 r., 26 kwietnia i 22 września 2025 r. Członkowie Zarządu pozostawali ze sobą w stałym kontakcie za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

Zarządzeniem JM Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego nr 159/2021 z 19 października 2021 r. Polskie Towarzystwo Filologiczne (w szczególności: Zarząd Główny PTF, Redakcja „Eos” oraz Oddział Wrocławski PTF) uzyskało oficjalną zgodę na wskazywanie adresu Uniwersytetu Wrocławskiego jako adresu siedziby i adresu do korespondencji. Towarzystwo korzysta także z adresu ePUAP (identyfikator: societasphilologa). W związku z tym, że serwis ePUAP jest coraz częściej zastępowany przez e-Doręczenia, 25 marca 2025 utworzony został dla PTF adres w nowym systemie: AE:PL-21894-89374-JAHCT-17.

W listopadzie 2024 r. zakupiono licencję systemu księgowego WFirma, co umożliwiło sprawne wystawianie faktur bez angażowania w tym celu pani księgowej. We wcześniejszych latach faktur było niewiele (ok. 20 dokumentów rocznie), dotyczyły one wyłącznie sprzedaży „Eos” i były wystawiane w programie Excel przez osobę zajmującą się dystrybucją czasopisma. Począwszy od roku 2024 w związku z Kongresem FIEC i rosnącym zainteresowaniem warsztatami łacińskimi liczba faktur zwiększyła się dwudziestokrotnie. Włączenie tego zadania w obowiązki pani księgowej wymagałoby zwiększenia jej wynagrodzenia. Zakup licencji programu księgowego umożliwił powierzenie fakturowania jednemu z członków ZG, dzięki czemu zadanie to nie wiąże się z żadnymi kosztami poza opłatą licencyjną za korzystanie z programu.

W celu ułatwienia Zarządowi Głównemu realizacji statutowego obowiązku prowadzenia rejestru członków Towarzystwa zamieszczono na stronie internetowej PTF formularz aktualizacji danych członków PTF. Jest to kwestionariusz mający na celu aktualizację danych osobowych i kontaktowych. Jest on przeznaczony dla obecnych członków PTF – jego wypełnienie jest znacznym ułatwieniem w pracy Zarządu. Ponadto w dalszym ciągu wykorzystywany jest internetowy formularz wniosku o przyjęcie w poczet członków Towarzystwa, z którego w okresie sprawozdawczym skorzystało 68 osób.

II. Działalność naukowa

W okresie sprawozdawczym PTF złożyło dwa wnioski o finansowanie badań naukowych:

1. Projekt pt. „Maresza: Malowane zoo w hellenistycznej Idumei”, kierownik: dr Maja Miziur-Moździuch, konkurs Opus, nr wniosku: 2023/49/B/HS3/01736, wnioskowana kwota: 927 130 zł. Projekt nie uzyskał finansowania.
2. Projekt pt. „Monumenta Poloniae Lithuaniaeque Latina”, kierownik: prof. dr hab. Gościwit Malinowski, konkurs Nauka dla Społeczeństwa II, nr wniosku: NdS-II/SN/0150/2024/01, wnioskowana kwota: 2 000 000 zł. Projekt uzyskał finansowanie w kwocie 1 403 000 zł. Raport z realizacji pierwszego roku projektu otrzymał pozytywną ocenę zespołu eksperckiego i został przyjęty przez NCN.

III. Działalność wydawnicza

W okresie sprawozdawczym Redakcja „Eos” przeszła szereg zmian osobowych. Do grudnia 2023 r. Komitet Redakcyjny tworzyli: dr hab. Prof. UW r Jakub Pigoń jako redaktor naczelny oraz prof. dr hab. Krzysztof Nawotka. W skład Rady Redakcyjnej wchodził: prof. dr hab. Jerzy Axer, prof. dr hab. Małgorzata Borowska, prof. dr hab. Sylwester Dworacki, prof. dr hab. Zofia Głombiowska, prof. dr hab. Kazimierz Korus, prof. dr hab. Leszek Mrozewicz, † prof. dr hab. Henryk Podbielski, prof. dr hab. Jerzy Styka, prof. dr hab. Marian Szarmach oraz dr Katarzyna Ochman (*ex officio*, jako prezes PTF). Funkcję sekretarza Redakcji pełnili kolejno: dr Piotr Głogowski oraz dr Olga Kubica (od 2022).

1 stycznia 2024 r. nastąpiła zmiana na stanowisku redaktora naczelnego „Eos”: funkcję tę objęła dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma. Drugim redaktorem pozostaje prof. dr hab. Krzysztof Nawotka.

W okresie sprawozdawczym ukazały się roczniki 2020/1–2, 2021/1–2, 2022/1–2, 2023/1–2 i 2024/1–2 czasopisma. Ze względu na brak finansowania ze strony MNiSW i konieczność obniżenia kosztów produkcji były to

zeszyty łączone. Aby jeszcze bardziej zredukować koszty wydania poszczególnych roczników, cała Redakcja czasopisma zrzekła się wynagrodzeń osobowych. Utrzymanie ciągłości wydawniczej było możliwe dzięki wsparciu finansowemu, którego udzieliły: Wydział Filologiczny UWr, Rada Dyscypliny Literaturoznawstwa UWr, Instytut Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych UWr, Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych UWr, J.M. Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, J.M. Rektor Uniwersytetu Łódzkiego, J.M. Rektor Uniwersytetu Warszawskiego. Ostatnie dwa roczniki ukazały się dzięki dwóm dotacjom udzielonym przez Fundację Lanckorońskich, które pokryły 63% kosztów wydawniczych. W ramach oszczędności zmniejszono nakład czasopisma do 250 egzemplarzy. Redakcja nie wyklucza, że w przyszłości obniży nakład o kolejne 80 egzemplarzy ze względu na dostępność tytułu online.

Większość nakładu wciąż trafia do bibliotek na całym świecie oraz jest dystrybuowana w ramach wymiany czasopism, ale rysuje się wyraźna tendencja do rezygnacji z wersji papierowych w bibliotekach europejskich ze względów ekologicznych oraz z powodu trudności z magazynowaniem. Także wymiana czasopism podlega ciągłym ograniczeniom, ponieważ część tytułów przeszła do dużych koncernów wydawniczych lub zdecydowała się na formę online.

W czerwcu 2024 r. Polskie Towarzystwo Filologiczne zawarło porozumienie o współpracy wydawniczej z Wydziałem Nauk Historycznych i Pedagogicznych UWr, dzięki któremu zagwarantowane zostało dofinansowanie w wysokości do 70% kosztów wydania ośmiu fascykułów „Eos” (do rocznika 2027 włącznie) w przypadku braku innych źródeł finansowania. Pozwoli to zarazem na powrót do wydawania czasopisma w tradycyjnej postaci dwóch osobnych fascykułów.

Od marca 2023 r. funkcjonuje nowa strona internetowa czasopisma w osobnej subdomenie: eos.ptf.edu.pl. Dzięki realizacji w ISKŚiO UWr projektu pt. „Opracowanie, digitalizacja i udostępnianie kolekcji Polskiego Towarzystwa Filologicznego (1946–2018)” wszystkie zeszyty „Eos” za lata 1946–2018 zostały zeskanowane i zamieszczone w Bibliotece Cyfrowej UWr. Poszczególne fascykuły są też dostępne w postaci plików pdf na stronie internetowej czasopisma. Rozpoczęto proces zamieszczania archiwum „Eos” w serwisie books.google.com. Karencja na wolny dostęp do artykułów naukowych wynosi obecnie dwa lata. Sprawozdania oraz recenzje książek, a także spis treści i abstrakty ukazują się równocześnie z drukiem.

Począwszy od rocznika 2024 Redakcja „Eos” zawiera z autorami umowy licencyjne na przekazanie praw autorskich oraz umowy dotyczące zobowiązań prawnych i finansowych stron.

W opublikowanym 5 stycznia 2024 r. ministerialnym wykazie czasopism naukowych punktacja „Eos” wzrosła z 70 do 100.

We wrześniu 2025 r. czasopismo przeszło pozytywnie weryfikację i znalazło się na liście indeksacyjnej portalu Copernicus.

W dalszej kolejności Redakcja podjęła kroki zmierzające do dostosowania czasopisma do wymogów ERIH PLUS oraz Web of Science, co wiąże się m.in. z koniecznością wprowadzenia zmian w Radzie Redakcyjnej (zróżnicowanie geograficzne uczonych zasiadających w tym gremium), zmian w zapisach umów licencyjnych, wprowadzenia umów z recenzentami oraz zaopatrzenia artykułów w metadane zgodne z wytycznymi. Część wymogów technicznych została już spełniona wraz z budową nowej strony internetowej. Szczególne wyzwanie stanowi jednak uzupełnienie opublikowanych już artykułów z ostatnich dziesięciu roczników o metadane w formacie html. Na wprowadzenie koniecznych zmian Zarząd Główny PTF wyraził zgodę na posiedzeniu w dniu 22 września 2025 r.

Łącznie w latach 2020–2024 w „Eos” ukazało się 57 artykułów naukowych, 3 sprawozdania, 3 „Summaria” i 28 recenzji książek.

Struktura zawartości roczników 2020–2024:

Rocznik	Artykuły naukowe	Sprawozdania	Summaria	Recenzje książek
2020	9	2	–	4
2021	8	–	1	11
2022	14	–	1	5
2023	12	1	1	5
2024	14	–	–	3

W latach 2019–2024 średnio około 65% recenzentów czasopisma stanowili badacze zagraniczni. Łącznie recenzenci reprezentowali dziesięć ośrodków naukowych w Polsce oraz dziewiętnaście z innych krajów (Niemcy, Austria, Francja, Włochy, Grecja, Cypr, Czechy, Belgia, Węgry, Bułgaria, Finlandia, Islandia, USA, Kanada, Australia, Chiny, Izrael, Wielka Brytania oraz Hiszpania).

W opublikowanych w tym okresie sprawozdawczym rocznikach ukazały się teksty 94 autorów. Większość publikujących badaczy była afiliowana w Polsce, reprezentując siedemnaście ośrodków naukowych (najwięcej tekstów nadesłali pracownicy UAM, UW, UW r i UJ). Uczeni zagraniczni stanowili 30% wszystkich piszących.

W okresie sprawozdawczym rozwiązana została trudna sytuacja polegająca na tym, że sądowy Rejestr Dzienników i Czasopism z niewiadomych przyczyn zawierał błędny wpis dotyczący „Eos”, wskazujący w rubryce „Wydawca” Polską Akademię Nauk zamiast Polskiego Towarzystwa Filologicznego. Obecnie Rejestr zawiera poprawne i aktualne dane.

IV. Olimpiada Języka Łacińskiego

W latach 2021–2025 przeprowadzono pięć edycji Olimpiady Języka Łacińskiego (XXXIX–XLIII). Edycje XXXIX i XL zostały przeprowadzone z dostosowaniem do warunków pandemicznych. W edycji XLI powrócono do formuły stacjonarnej.

Liczba uczestników jest stabilna: co roku w konkursie bierze udział ok. 300 uczniów, spośród których 120–160 przechodzi do etapu okręgowego, a 40–45 – do centralnego. Warto podkreślić, że w OJŁ uczestniczą nie tylko licealiści, ale także uczniowie szkół podstawowych. W 2021 r. uczeń VIII klasy uzyskał nawet tytuł finalisty.

Spośród finalistów co roku wyłanianych jest od pięciu do siedmiu osób, które uczestniczą następnie w Certamen Ciceronianum Arpinas. Niestety w roku 2022 wysłanie uczniów do Arpino okazało się niemożliwe ze względu na zmianę terminarza przez włoskich organizatorów. Warto odnotować wysokie osiągnięcia uczniów z Polski w tym międzynarodowym konkursie: w 2024 r. Kacper Guziak zajął II miejsce, w 2023 r. Michał Kowalski – VI miejsce, zaś w 2025 r. Patryk Trybulec uzyskał wyróżnienie.

W okresie sprawozdawczym Olimpiada przeszła szereg zmian organizacyjnych: wprowadzono standardy ochrony nieletnich, uściślono regulaminy, dodano nowe publikacje do listy lektur, wprowadzono ankiety ewaluacyjne, a także przyjęto zasadę, że każda osoba zakwalifikowana do finału otrzymuje tytuł finalisty. Najważniejszą zmianą było zmniejszenie – począwszy od roku szkolnego 2023/2024 – liczby okręgów z dotychczasowych siedmiu do pięciu (Kraków, Łódź, Poznań, Warszawa, Wrocław). Etapy konkursu pozostają bez zmian: etap szkolny odbywa się w listopadzie (tłumaczenie tekstu łacińskiego, 90 minut), etap okręgowy – w styczniu (tłumaczenie, test gramatyczny, część ustna), etap centralny – w marcu w Toruniu (tłumaczenie oraz część ustna).

W 2025 r. Komitet przygotował wniosek konkursowy o finansowanie organizacji Olimpiady w kolejnych trzech latach szkolnych. Dzięki zwiększonej puli środków na organizację olimpiad oraz dzięki wysokiej punktacji przyznanej naszemu wnioskowi pozyskaliśmy kwotę 500 700 zł (z wnioskowanych 588 240 zł) na lata 2025–2028. Jest to zasadnicze zwiększenie budżetu w stosunku do poprzedniej edycji konkursu, kiedy otrzymaliśmy niespełna 400 000 zł.

Partnerami wspierającymi Olimpiadę są ośrodki akademickie: IFK UJ, IFK UW, IFK UAM, KFK UŁ, KFK UMK, ISKŚiO UW oraz KUL (w latach 2021–2022). Sponsorami edycji 2024/2025 byli ponadto: Schola Latina „Ad fontes” (dr Marcin Loch), Latinitium (Daniel Pettersson ze Szwecji), Wydawnictwo Homini, Fundacja Traditio Europae oraz Dział Promocji UMK.

V. Łacina w szkole

W styczniu 2022 r. Biuro Ministra Edukacji i Nauki zwróciło się do Zarządu Głównego PTF z prośbą o konsultacje w sprawie możliwości nauczania języka łacińskiego jako drugiego języka obcego w liceach oraz w 7–8 klasach szkół podstawowych. W wyniku kilkumiesięcznych rozmów i analiz MEiN podjęło decyzję o utworzeniu nowego przedmiotu „Język łaciński” realizowanego jako drugi język obcy w zakresie podstawowym i rozszerzonym (niezależnie od istniejącego przedmiotu „Język łaciński i kultura antyczna” w zakresie podstawowym

i rozszerzonym). Warto podkreślić, że pomysł wprowadzenia łaciny do szkół podstawowych był inicjatywą samych przedstawicieli Ministerstwa, którzy zapowiedzieli nawet, że w dalszej perspektywie rozważany jest także powrót do nauczania języka greckiego.

Członkowie PTF wzięli udział w opracowaniu podstaw programowych do nowego przedmiotu. Rozporządzenie w sprawie możliwości wyboru języka łacińskiego jako drugiego języka obcego zostało podpisane w lutym 2023 r., a nowy przedmiot wszedł do szkół we wrześniu 2023 r. Warto zaznaczyć, że od samego początku przedstawiciele MEN przyjmowali, że dla nowego przedmiotu nie będzie organizowany osobny egzamin maturalny. W związku z tym Zarząd Główny PTF nie zabrał głosu w dyskusji nad projektem Ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (nr UD220, legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399356), skierowanym do opiniowania publicznego w sierpniu 2025 r.; zapisy tego projektu – nagłośnione w mediach jako „usunięcie matury z łaciny” – były jedynie konsekwencją wcześniejszych ustaleń i w żaden sposób nie dotyczyły starego przedmiotu „Język łaciński i kultura antyczna”¹, który jest główną (choć niestety już szczątkową) formą obecności języka łacińskiego w polskich szkołach.

W październiku 2022 r. MEiN ponownie zwróciło się do PTF, tym razem z prośbą o pomoc w zorganizowaniu seminarium dydaktycznego dla nauczycieli języka łacińskiego w ministerialnym Centrum Szkoleniowym w Sulejówku. Seminarium, sfinansowane w całości przez MEiN, odbyło się 2–3 grudnia 2022 r. i zgromadziło ok. 25 osób. Wygłoszone zostały następujące wystąpienia:

- Dr Artur Górecki (dyrektor Departamentu Kształcenia Ogólnego i Podstaw Programowych w MEiN): Otwarcie spotkania i powitanie uczestników.
- Dr hab. Aleksandra Klęczar (IFK UJ) i dr Janusz Ryba (IFK UJ oraz I LO im. B. Nowodworskiego w Krakowie): Praca z uczniem zdolnym w świetle podstawy programowej przedmiotu język łaciński i kultura antyczna (zakres rozszerzony) i serii podręczników „Homo Romanus” – warsztaty.
- Dr Katarzyna Ochman (UWr): Główne założenia podstawy programowej do nauczania języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
- Dr Anna Maciejewska (UŁ): Czego jeszcze uczymy na zajęciach z łaciny: polski dla słabozaawansowanych.
- Dr Marcin Loch: Matura z „nowej łaciny” 2027.
- Dyskusja: Nauczyciel języka łacińskiego we współczesnej szkole – wyzwania, problemy i dobre praktyki (moderator: dr hab. Rafał Toczko, prof. UMK).

¹ We wrześniu 2025 r. Zarząd Główny PTF ze zdziwieniem przyjął informację, że matura z języka łacińskiego jako drugiego języka obcego została mimo to opracowana przez zespół ekspercki CKE, chociaż od początku było wiadomo, że egzamin taki nie będzie przeprowadzany.

Kolejnym zagadnieniem dotyczącym obecności łaciny w szkołach, z którym Zarządowi Głównemu PTF przyszło się zmierzyć w minionej kadencji, były pojawiające się w mediach informacje, jakoby „nie było komu uczyć łaciny”. W związku z tym 8 lutego 2023 r. Polskie Towarzystwo Filologiczne uruchomiło internetowy Cenzus Latynistów, dzięki któremu zebrane zostały informacje statystyczne o nauczycielach języka łacińskiego w Polsce, a także dane teleadresowe, które służą do ułatwienia kontaktów między szkołami a potencjalnymi nauczycielami. W cenzusie wzięło udział 228 osób, wśród których 71,5% to magistry filologii klasycznej, a 15,8% ma doktorat z filologii klasycznej. 77,2% respondentów ma uprawnienia pedagogiczne do nauczania języka łacińskiego. Tylko 7,5% respondentów to aktywni nauczyciele języka łacińskiego, którzy nie biorą pod uwagę zwiększenia liczby godzin pracy. 20,6% uczy języka łacińskiego i chętnie zwiększyłoby wymiar godzin. Aż 56,1% respondentów to osoby, które są gotowe podjąć się nauczania łaciny w liceum od najbliższego roku szkolnego, jeśli pojawiłaby się taka możliwość; dalsze 22,4% deklaruje chęć powrotu do nauczania łaciny w liceum w dalszej przyszłości. Aż 48,2% uczestników ankiety bierze pod uwagę możliwość pracy w charakterze nauczyciela łaciny w szkole podstawowej. Pozwala to stwierdzić, że nauczycieli języka łacińskiego w Polsce nie brakuje – ci, którzy w ostatnich latach masowo tracili możliwość pracy w zawodzie, przekwalifikowali się, są jednak gotowi wrócić, jeśli szkoły zaoferowałyby im taką możliwość. Milczącym założeniem jest tu oczywiście zapewnienie godnych warunków pracy – jest to jednak problem, który dotyczy wszystkich nauczycieli, nie tylko latynistów. Zadaniem dla kolejnych Zarządów PTF jest monitorowanie warunków i statystyk nabywania przez absolwentów filologii klasycznej uprawnień pedagogicznych, aby nie dopuścić do zwiększania się luki pokoleniowej w grupie nauczycieli języka łacińskiego, co mogłaby w przyszłości uniemożliwić powrót łaciny do szkół.

Na marginesie tej dyskusji warto też odnotować zaskakującą statystykę, która uwidoczniła się przy okazji zawartej w cenzusie marginalnej deklaracji: „Jestem/Nie jestem członkiem Polskiego Towarzystwa Filologicznego” – otóż okazuje się, że aż 75,9% filologów klasycznych nie należy do PTF. Spośród nich jedynie kilkanaście procent to osoby, które po prostu nie ukończyły (jeszcze) studiów filologii klasycznej i nie miały okazji pomyśleć o wstąpieniu w nasze szeregi; pozostałe 60–65% to absolwenci filologii klasycznej, którzy mimo pięciu lat studiów i codziennego kontaktu z naszym środowiskiem nie zdecydowali się poprosić o przyjęcie do PTF. Nasuwa się stąd wniosek, że w minionych dziesięcioleciach członkostwo w PTF stało się bardzo mało atrakcyjne dla przedstawicieli grupy zawodowej, którą Towarzystwo ma ambicję (i statutowy obowiązek) reprezentować. Należy pilnie podjąć działania, które doprowadzą do zwiększenia widoczności i atrakcyjności PTF zwłaszcza wśród studentów i młodych absolwentów filologii klasycznej.

Jednocześnie z cenzusem uruchomiony został ogólnopolski adres mailowy szukam.latynisty@ptf.edu.pl, na który mogą zgłaszać się zarówno szkoły, jak i osoby prywatne poszukujące nauczyciela języka łacińskiego.

VI. Promocja i popularyzacja

W latach 2021–2023 przedstawiciele PTF byli zapraszani przez MEiN do wzięcia udziału w organizowanych na Zamku Królewskim w Warszawie Kongresach Edukacji Klasycznej, podczas których wygłosili następujące odczyty:

- Prof. dr hab. Gościwit Malinowski, Sztuki wyzwolone w curriculum edukacji europejskiej (24 listopada 2021).
- Dr Katarzyna Ochman, Kulturowe i edukacyjne znaczenie łaciny (24 listopada 2021).
- Dr hab. prof. UMK Rafał Toczko, Cui bono? O (nie)obecności łaciny w polskiej edukacji (16 listopada 2022).
- Mgr Andrzej Hołowiński, Powrót do ogrodu. Nauczanie kultury klasycznej w polskiej szkole (20 września 2023).

Kongresy Kultury Klasycznej były znakomitą okazją do opowiedzenia o nauczaniu łaciny osobom, które w innych okolicznościach nie zainteresowałyby się tą tematyką; licznie obecni byli m.in. kuratorzy oświaty, dyrektorzy szkół, młodszy pracownicy Ministerstwa czy dziennikarze.

Począwszy od 2022 r. odbywają się międzynarodowe warsztaty języka łacińskiego *Scholae Latinae Wratislavienses*, które zastąpiły wakacyjne szkoły organizowane wcześniej przez wiele lat na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu przez pana doktora Marcina Locha. W okresie sprawozdawczym odbyły się cztery edycje letnie (dwutygodniowe) i trzy zimowe (pięciodniowe) szkół wrocławskich. Na listopad 2025 r. zaplanowana jest pierwsza edycja weekendowa. We wrocławskich warsztatach wzięło dotychczas udział ok. 170 osób, wiele z nich po kilka razy. Około połowa uczestników jest z Polski, a pozostali reprezentują nie tylko prawie wszystkie kraje Europy, ale nawet państwa tak odległe jak Stany Zjednoczone, Kanada, Meksyk, Brazylia, Korea Południowa, Chiny, a nawet Nepal. Warsztaty oferują zajęcia z języka łacińskiego prowadzone nowoczesnymi metodami immersyjnymi. Jest to intensywny kurs językowy na kilku poziomach zaawansowania: od zupełnie początkujących po wytrawnych filologów klasycznych. Uczestnikom proponowane są również dodatkowe zajęcia tematyczne, takie jak paleografia, prawo rzymskie, historia liturgii czy kompozycja poezji metrycznej – wszystkie prowadzone wyłącznie w języku łacińskim. Podczas edycji letniej część uczestników organizuje się w trupę teatralną, która przygotowuje i wystawia przedstawienie w języku łacińskim, specjalnie na tę okazję napisane. Wrocławskie *Scholae* mogą odbywać się dzięki zaangażowaniu energicznego zespołu młodych, ale już bardzo doświadczonych lektorów. Należą do niego: dr Elżbieta Górka,

mgr Krzysztof Banaszak, mgr Krzysztof Bekieszczyk, mgr Anna Rogowska-Wandowicz, mgr Karolina Szula – członkowie Oddziału Wrocławskiego PTF. Do prowadzenia zajęć zapraszani są także specjaliści z kraju i zagranicy: dr Radek Černoch, dr Antoine Haaker, dr Marcin Loch, mgr Cecilie Koch, mgr Paolo Pezzuolo, mgr Tomáš Weissar. Warsztaty mają swoją osobną stronę internetową: wratislavia.ptf.edu.pl, która odnotowuje już bez mała jedenaście tysięcy wyświetleń.

8 listopada 2023 r. Polskie Towarzystwo Filologiczne podpisało porozumienie o współpracy z Zakładem Narodowym im. Ossolińskich. Porozumienie formalizuje wieloletnią nieoficjalną współpracę naszych instytucji i nakreśla ramy dalszej wspólnej działalności na polu organizacyjnym, badawczym, wydawniczym i popularyzatorskim. Prezes Ossolineum, pan doktor Łukasz Kamiński, trafnie określił ten akt jako „porozumienie podpisane o sto lat za późno”. Pierwszymi owocami porozumienia były: wspólna organizacja publicznej lektury *Sejmu kobiet* Arystofanesa w ramach *Festival Européen Latin Grec* (22 marca 2024 r.) oraz wystawa starodruków łacińskich i greckich pt. „Ossoliniana classica: Early Printed Books from Greek and Roman Antiquity in the Ossolineum Collection” (kurator: dr Konrad Szymański) przygotowana specjalnie z okazji Kongresu *FIEC* (zob. pkt VII).

Kongres *FIEC* ogromnie przyczynił się także do popularyzacji i promocji PTF. W związku z jego organizacją zintensyfikowano prace nad przygotowaniem profesjonalnego systemu identyfikacji wizualnej Towarzystwa. Kilka różnych wersji logotypów było testowo wykorzystywanych i poddawanych ocenie międzynarodowej i polskiej opinii publicznej. Ostateczna wersja logotypu wraz z księgą znaku została zaprezentowana podczas Zjazdu PTF w Krakowie.

W marcu 2025 r. do Zarządu Głównego PTF zwrócił się wicemarszałek Senatu RP, pan Rafał Grupiński, z prośbą o pomoc w organizacji w Senacie RP konferencji poświęconej doniosłości języków klasycznych. Konferencja jest zaplanowana na marzec 2026.

We wrześniu 2025 r. rozpoczęto także prace nad zupełnie nową, bardziej profesjonalną i uwspółcześnioną wersją strony internetowej Towarzystwa (pod dotychczasowym adresem: www.ptf.edu.pl, który odnotował już 45 tysięcy wyświetleń). Profil PTF w serwisie Facebook jest obecnie obserwowany przez ok. 2 100 osób (wzrost o 500 osób przez 4 lata). Po przerwie wznowiono promocję PTF w serwisie Instagram, a także założono profil na TikToku.

VII. Współpraca międzynarodowa

Od 7 do 11 lipca 2025 r. we Wrocławiu odbywała się siedemnasta edycja międzynarodowego kongresu *Fédération internationale des associations d'études classiques (FIEC)*, zał. 1948). Polskie Towarzystwo Filologiczne należy do piętnastu organizacji założycielskich Federacji, jednak nigdy wcześniej nie było gospodarzem kongresu.

Kongres zgromadził ponad 400 osób (w tym 298 zarejestrowanych uczestników) z 38 krajów, nie tylko z Europy, ale także z obu Ameryk, Afryki, Azji i Oceanii.

Prace organizacyjne rozpoczęły się już sześć lat temu: w lipcu 2019 r. Zarząd *FIEC* zwrócił się do Polskiego Towarzystwa Filologicznego z propozycją, aby kongres w 2025 r. odbył się w Polsce, ze szczególnym wskazaniem na Wrocław. Zarząd Główny PTF z radością przyjął tę zaszczytną ofertę i powierzył organizację wydarzenia Oddziałowi Wrocławskiemu PTF. Powołany został Komitet Organizacyjny, na czele którego jako przewodnicząca stanęła pani dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma (ISKŚiO UWr). W skład Komitetu wchodziłi także: dr Joanna Pieczonka (ISKŚiO UWr) jako sekretarz, dr hab. Gościwit Malinowski, prof. UWr (filologia klasyczna – ISKŚiO UWr), prof. dr hab. Krzysztof Nawotka (historia starożytna – IH UWr), dr hab. Artur Błazejewski, prof. UWr (archeologia – IAr UWr, prorektor ds. naukowych UWr), dr Sławomir Torbus (p.o. dyrektor ISKŚiO UWr) oraz dr Katarzyna Ochman (prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Filologicznego).

Kongres uzyskał patronaty honorowe Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, Prezydenta Wrocławia, Wojewody Dolnośląskiego, Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Szczegółowa merytoryczna relacja z Kongresu została zredagowana w języku angielskim (zob. wyżej, s. 267–273). W tym miejscu chcemy odnotować ogromne trudności związane z pozyskaniem finansowania ze środków publicznych. Wniosek złożony przez PTF w konkursie „Doskonała Nauka II – Wsparcie konferencji naukowych” (KONF/SN/0464/2024/02) został rozpatrzony negatywnie bez podania uzasadnienia, pomimo pozytywnych recenzji i rekomendacji ekspertów. Zarząd PTF kilkakrotnie bezskutecznie odwoływał się od decyzji MNiSW. Dopiero 7 lipca 2025 r., czyli w sam dzień rozpoczęcia Kongresu, podpisana została umowa, na mocy której Ministerstwo zobowiązało się do zwrotu kosztów organizacji w wysokości do 129 000 zł. Łączny budżet Kongresu wyniósł 299 971,16 zł.

Pomimo tych (i innych) trudności wydarzenie przebiegło bardzo dobrze zarówno pod względem technicznym, jak i merytorycznym. Ogrom pracy, jaką w organizację Kongresu włożyły przez sześć lat przewodnicząca dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma i sekretarz dr Joanna Pieczonka, jest niewyobrażalny. Należy też podkreślić wielkie zaangażowanie zespołu ok. czterdziestu młodych wolontariuszy (w większości absolwentów i studentów ISKŚiO UWr, ale także IFK UMK oraz uczniów wrocławskich liceów), których koordynatorem był pan Kacper Bekieszczuk.

Podczas pięciu dni Kongresu odczyty plenarne wygłosiły: prof. Eleanor Dickey (UK), Gesine Manuwald (UK), Edith Hall (UK) i Ivana Petrovic (USA/Serbia). Odbyło się 96 paneli tematycznych podzielonych na dziesięć sesji

równoległych: łącznie wygłoszono 294 odczyty. Nietypowym dla naszej dyscypliny urozmaiceniem była sesja posterowa, która cieszyła się dużym zainteresowaniem. Poziom naukowy Kongresu podkreślała również obecność przedstawicieli wiodących wydawnictw akademickich, takich jak De Gruyter Brill, Cambridge University Press oraz Oxford University Press.

Ważnym punktem programu była także sesja jubileuszowa z okazji 75-lecia *FIEC* oraz Walne Zgromadzenie *FIEC*, podczas którego wybrano nowe władze Federacji (na wiceprezesa została jednogłośnie wybrana pani prof. dr hab. Katarzyna Marciniak).

Uczestnicy Kongresu brali również udział w wydarzeniach towarzyszących: koncertach, wystawach i wycieczkach z przewodnikiem. Na potrzeby bankietu konferencyjnego organizatorzy wynajęli trzypokładowy statek „Wratislavia”, który zabrał uczestników Kongresu w wieczorny rejs po Odrze.

FIEC 2025 International Congress był jednym z najważniejszych międzynarodowych wydarzeń naukowych w obszarze studiów klasycznych. Zgromadził wybitnych badaczy z całego świata, reprezentujących takie dziedziny jak filologia klasyczna, historia, archeologia, historia sztuki, filozofia, bizantynistyka, neolatynistyka. Organizacja tej prestiżowej konferencji stanowiła doskonałą okazję do promocji polskiego środowiska badaczy starożytności oraz umocnienia pozycji naszego kraju na międzynarodowej arenie naukowej.

*Prezes Zarządu Głównego PTF
dr Katarzyna Ochman*

SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI
ODDZIAŁÓW TERENOWYCH
POLSKIEGO TOWARZYSTWA FILOLOGICZNEGO
ZA OKRES OD 18 WRZEŚNIA 2021 DO 26 WRZEŚNIA 2025

SPRAWOZDANIE ODDZIAŁU GDAŃSKIEGO

Od okresie objętym sprawozdaniem (wrzesień 2021–wrzesień 2025 r.) działalność Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Filologicznego skupiała się – jak w poprzednich latach – na organizowaniu prelekcji i spotkań, zarówno dla członkiń i członków, jak i wszystkich osób zainteresowanych popularyzacją wiedzy o antyku grecko-rzymskim. Zarząd Oddziału – w miarę możliwości – pamiętał również o współpracy ze szkołami (zwłaszcza niższego szczebla).

Wśród przygotowanych i przeprowadzonych spotkań dla osób dorosłych wymienić należy:

1. Dr Agata Chrobot (UJK), *Querela Jerzego Sabinusa o zdobyciu Rzymu przez Karola V* (22 listopada 2021, online).
2. Dr Jacek Pokrzywnicki (UG), *Tropiąc Himeriosa. Międzynarodowa perspektywa badań tekstologicznych Gottlieba Wernsdorfa* (20 grudnia 2021, online).
3. Dr hab. Anna Marchewka, prof. UG, *Współczesne próby wskazania przynależności gatunkowej listów Ksenofonta oraz Listów Sokratesa. Pomędzy powieścią a nowelą* (14 lutego 2022, online).
4. Dr Michał Golubiewski (UG), *Morze, nasze morze – motywy antyczne w nazewnictwie morskim* (9 maja 2022, hybrydowo).
5. Dr hab. Andrzej Wypustek, prof. UW, *„Homoseksualiści” w epoce grecko-rzymskiej. Orientacja seksualna, trzecia płć, męska projekcja?* (13 czerwca 2022, hybrydowo).
6. Dr hab. Andrzej Wypustek, prof. UW, *Rzymskie „orgie”. Między mitem, dyskursem a realiami* (13 czerwca 2022, hybrydowo).
7. Dr Ała Brzozowska (UWr), *‘Rex iustus in bello iusto’. Obraz wojny sprawiedliwej w poemacie Samuela Wolfa* (24 października 2022, online).
8. Dr hab. Tomasz Mojsik, prof. UB, *Czy w starożytności istniały Góry Pieryjskie i gdzie należy ich szukać. Kilka słów o antycznej wiedzy geograficznej i geografii wyobrażonej oraz literaturze w tym zakresie* (23 stycznia 2023, online).
9. Dr Magdalena Wolf (UWr), *„O bogach i wierzeniach dawnych Litwinów, Żmudzinów” Jana Łasickiego oraz Jana Sandeckiego-Maleckiego – okiem tłumacza* (6 marca 2023, online).

10. Dr Agnieszka Witczak (UG), *Antyk na usługach rajców gdańskich* (3 kwietnia 2023, online).
11. Prof. dr hab. Marian Szarmach, *Maksymos z Tyru jako przedstawiciel drugiej sofistyki* (26 kwietnia 2023).
12. Mgr Dawid Lipiński, *Pole semantyczne łacińskich czasowników oznaczających składanie ofiary* (24 maja 2023, hybrydowo).
13. Prof. dr hab. Elżbieta Wesołowska (UAM), *Owidiusz – poeta tajemniczy* (26 października 2023, hybrydowo).
14. Dr Zbigniew Brzostowski (ASPG), *Architektura i rzeźba bazyliki św. Jakuba w 'Liber sancti Iacobi' ks. V 9 – dwunastowiecznym przewodniku po Santiago de Compostela* (24 stycznia 2024, hybrydowo).
15. Dr hab. Maria Chantry, prof. UWŕ, *Jak sobie radzić w czasach kryzysu. Pomysły Macieja Kazimierza Sarbiewskiego* (19 marca 2024, online).
16. Dr hab. Karol Zieliński, prof. UWŕ, *Świat homerycki jako obraz kultury oralnej* (23 kwietnia 2024, hybrydowo).
17. Dr hab. Bartosz Awianowicz, prof. UMK, *Samurajowie czy legioniści? Mężczennicy z Nagasaki w 'Orator sacro-civilis' Andrzeja Michała Temberskiego* (5 listopada 2024, hybrydowo).
18. Dr hab. Beata Gaj, prof. UKSW, *Genologia antyczna dziś, czyli: 1. Różne 'tryby' diatryby. 2. O genethliakonie słów kilka* (8 stycznia 2025, hybrydowo).
19. Dr hab. Andrzej Wypustek, prof. UWŕ, *Orgia romana. Grupowe zachowania seksualne w świecie grecko-rzymskim* (4 czerwca 2025, hybrydowo).

W ramach współpracy ze szkołami w Trójmieście Przewodnicząca Oddziału Gdańskiego PTF przeprowadziła wykład okolicznościowy pt. *Bogowie i herosi w popkulturze* w Zespole Szkół Administracyjno-Ekonomicznych w Gdyni (1 grudnia 2021).

Dla studentów filologii klasycznej UG (Wydział Filologiczny, Instytut Studiów Klasycznych i Sławistyki) dr hab. Andrzej Wypustek, prof. UWŕ, poprowadził w dniu 4 czerwca 2025 r. warsztaty z czytania rzymskich graffiti; pobyt wykładowcy finansowany był ze środków Oddziału Gdańskiego PTF.

Aleksandra Hołomej
Przewodnicząca Oddziału Gdańskiego PTF

Jacek Pokrzywnicki
Sekretarz Oddziału Gdańskiego PTF

SPRAWOZDANIE ODDZIAŁU KRAKOWSKIEGO

I. Zarząd

W okresie sprawozdawczym od 6 grudnia 2022 r. Oddział działał w następującym składzie: dr Janusz Ryba – przewodniczący, dr hab. Aleksandra Klęczar – wiceprzewodnicząca, mgr Maria Szarek – sekretarz i skarbnik. Komisja Rewizyjna: dr Jan German, mgr Marta Wierzbicka, mgr Piotr Wolski.

II. Działalność naukowa i statutowa

W okresie sprawozdawczym odbyło się dziewięć zebrań naukowych, podczas których wygłoszono następujące odczyty:

1. Dr hab. Aleksandra Klęczar (UJ), *Park mitologii w Zatorze: recepcja antyku między edukacją a komercją* (6 grudnia 2022).
2. Dr Janusz Ryba (UJ), *Język łaciński jako L3: warunki organizacyjno-programowe* (26 października 2023).
3. Dr hab. Aleksandra Klęczar (UJ), *Pokonany agresor i pogromca smoka. Aleksander Wielki w 'Kronice polskiej' Wincentego Kadłubka* (29 lutego 2024).
4. Mgr Piotr Wolski (IJP PAN; UK w Pradze), *'Synonima Apothecariorum'. Nieznane średniowieczne leksykony przyrodznawcze i ich polska recepcja w perspektywie przyszłości filologii klasycznej* (21 marca 2024).
5. Dr hab. Andrzej Gillmeister, prof. UZ, *'Septemviri epulones' a 'redemptive hegemony' w religii rzymskiej* (23 maja 2024).
6. Dr Krzysztof Mogielnicki (UZ), *Kiedy 'hostia' staje się hostia. 'Probatio' w religii rzymskiej* (23 maja 2024).
7. Dr hab. Aleksandra Klęczar (UJ), *Gry starożytnych Greków i Rzymian* (12 grudnia 2024).
8. Dr Janusz Ryba (UJ), *Projekt dydaktyczny w nauczaniu języka łacińskiego i kultury antycznej* (10 kwietnia 2025).
9. Dr Tomasz Babnis (UJ), *Co wiemy o biografii Klaudiana? Kilka nowych propozycji* (29 maja 2025).

III. Działalność popularyzatorska

Członkowie Oddziału powołani do Okręgowej Komisji Olimpiady Języka Łacińskiego: dr hab. Antoni Bobrowski – przewodniczący, mgr Elżbieta Wolanin – sekretarz, oraz członkowie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej: mgr Beata Babnis, dr Tomasz Babnis, mgr Wiesława Hajda, dr hab. Agnieszka Heszen, dr hab. Joanna Janik, prof. UJ, dr hab. Aleksandra Klęczar, mgr Alicja Marczevska (od 2023), dr Dariusz Piwowarczyk, mgr Maria Szarek, prof. Stanisław Śnieżewski, dr hab. Hubert Wolanin, prof. UJ, przeprowadzili eliminacje I i II etapu XL, XLI, XLII i XLIII Olimpiady.

Oddział Krakowski był współorganizatorem razem z I Liceum Ogólnokształcącym im. B. Nowodworskiego w Krakowie „Dnia antycznego w No-

wodworu” (21 kwietnia 2023), podczas którego wygłoszono następujące wykłady:

1. Dr hab. Aleksandra Klęczar (UJ), „*Ale głupi ci Rzymianie...*” *Dziwne rzymskie zwyczaje i obyczaje.*
2. Dr Natalia Chwaja (UP), *Szczury, gangi i wielkie piękno. Rzym współczesny.*

IV. Działalność ekspercka

1. Prace członków Oddziału Krakowskiego PTF w zespołach eksperckich Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie, Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. Współpraca z instytucjami edukacyjnymi: Ośrodkiem Rozwoju Edukacji, Instytutem Badań Edukacyjnych.

V. Obecnie Oddział liczy 35 członków; w okresie sprawozdawczym 7 osób zapisało się do oddziału.

*Przewodniczący Oddziału Krakowskiego PTF
dr Janusz Ryba*

*Sekretarz Oddziału Krakowskiego PTF
mgr Maria Szarek*

SPRAWOZDANIE ODDZIAŁU LUBELSKIEGO

W okresie sprawozdawczym Oddział liczył 44 członków (w tym 10 emerytowanych Pracowników).

W skład zarządu wchodziły następujące osoby: dr Agata Łuka – przewodnicząca, mgr Alicja Narecka – zastępca przewodniczącej, dr Małgorzata Siwicka – skarbnik, dr Natalia Turkiewicz – sekretarz, dr Helena Błazińska – członek Zarządu ds. kontaktów z nauczycielami, dr Henryk Kowalski – członek Zarządu. W skład Komisji Rewizyjnej wchodził: dr hab. Jolanta G. Malinowska – przewodniczący, dr hab. Krzysztof Narecki, prof. KUL, dr Marian Babiński – członkowie Komisji.

W okresie sprawozdawczym pożegnaliśmy spośród naszego grona zmarłych: prof. Roberta Chodkowskiego, prof. Krystynę Stawecką i prof. Henryka Podbielskiego.

Zebrań wyborcze obecnego Zarządu Oddziału Lubelskiego PTF miało miejsce 16 czerwca 2021 r. na platformie MS Teams. Głosowanie odbyło się za pośrednictwem aplikacji Ankiety Lime Survey. Został utrzymany dotychczasowy skład Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

W okresie sprawozdawczym Oddział prowadził działalność statutową w następujących formach:

I. Posiedzenia Zarządu i Członków Oddziału połączone z odczytami naukowymi (w czasie zagrożenia epidemicznego działalność Koła uległa znacznemu ograniczeniu):

1. Ks. Michał Łukaszczyk, *Recepcja literatury antycznej w myśli Ojców Kościoła* (24 lutego 2021, online).
2. Dr Marek Łoś, *Jan Stanisław Łoś – mój ojciec*; prof. dr hab. Maciej Jońca, *Jan Stanisław Łoś jako historyk starożytności – posiedzenie połączone z promocją zbiorów esejów Jana Stanisława Łosia pt. 'Szkice z historii kultury' oraz 'Recenzje i polemiki'* (28 listopada 2023).
3. Ks. dr Karol Adamczewski, *Świadkowie w procesie Chrystusa* (22 marca 2023).
4. Dr Edward Gigilewicz, *'Słowa dla godła biskupiego', czyli o dewizach herbowych episkopatu polskiego w czasach PRL* (26 kwietnia 2023).
5. Dr Natalia Turkiewicz, *Hoc inscribitur ob rei memoriam. Sekrety ksiąg metrykalnych* (23 maja 2023).
6. Prof. Mikołaj Szymański, *Adagia Erazma – uwagi edytora* (12 czerwca 2023).
7. Dr Irmina W. Stodulska, *Auspicja. Kilka uwag historyka prawa* (28 czerwca 2023).
8. Prof. Maciej Jońca (USz), *Nominativus cum invinitivo, ubóstwiony Hadrian i wyrok, którego nie było (D. 48.9.5)* (11 października 2023).
9. Prof. Piotr Kochanek (KUL), *Patrystyczne reminiscencje w schemacie arki Noego Michała Anioła z Kaplicy Sykstyńskiej* (6 grudnia 2023).
10. Prof. Mikołaj Szymański (UW), *Kalendarz rzymski. Problemy i osobliwości* (12 marca 2024).
11. Dr Artur Turowski (KUL), *Wybrane starogreckie podręczniki do wojskowości – geneza, treść, wartość praktyczna* (17 kwietnia 2024).
12. Prof. Jan Kwapisz (UW), *Zagadnienie lirycznego epigramatu* (15 maja 2024).
13. Prof. Henryk Wąsowicz (em. KUL), *Intelektualne zabawy z czasem* (19 czerwca 2024).
14. Prof. Adam Łukaszewicz (UW), *Rzymianie nad Nilem* (22 października 2024).
15. Ks. dr Michał Łukaszczyk, *Czy Hieronim był (chrys-)t(e)ologiem? Próba zrozumienia Hieronima na podstawie jego 'Listów'* (13 listopada 2024).
16. Dr Daniel Próchniak (em. KUL), *Surb Hripsime. Tufowa wycinanka i fantazje Agathangelosa* (11 grudnia 2024).
17. Dr Agata Łuka (KUL), *Poetycki zbiór 'Echo e Polonia Romam tendens' (1670) – anagramy czy quasi-anagramy* (19 lutego 2025).
18. Mgr Justyna Horbowska (KUL), *O argumencie na rzecz nieśmiertelności dotyczącym duszy jako substancji w ujęciu Damaskiosa* (2 kwietnia 2025).
19. Dr hab. Anna Palusińska (KUL), dr Małgorzata Siwicka (KUL), *Św. Grzegorz Palamas – hezychasta, teolog, filozof* (21 maja 2025).

II. Działalność translatorska i edycyjna

Prace translatorskie i edycyjne członków Oddziału Lubelskiego zostały docenione przez Kapitułę Stowarzyszenia Wydawców Katolickich FENIKS. W 2021 r. nagrodę w kategorii „Tłumacz” za przygotowany z mistrzowską dbałością o czystość przekazu treści oryginalnego utworu i uwzględniający potrzeby i wymagania współczesności przekład *Odysei* otrzymał Prof. Robert Chodkowski (Homer, *Odyseja*, przełożył, wstępem i przypisami opatrzył Robert R. Chodkowski, Towarzystwo Naukowe KUL). W 2022 r. w tej samej kategorii po laur sięgnęli dr Agnieszka Strycharczuk, ks. dr hab. Tadeusz Gacia i ks. dr hab. Jarosław M. Marczewski, autorzy publikacji *Maiores ad limina templi... Poezja epigrafična epoki karolińskiej. Badania i przekłady* (Towarzystwo Naukowe KUL), docenieni za dociekliwość badawczą i artyzm językowy. W kategorii „Edytorstwo” natomiast przyznano wyróżnienie *Ilustrowanej Biblii Pierwszego Kościoła* ks. prof. dra hab. Remigiusza Popowskiego (Oficyna Wydawnicza VOCATIO). W 2023 r. FENIKS w kategorii „Tłumacz” ponownie trafił do prof. Chodkowskiego, tym razem za przekład *Iliady* (Homer, *Iliada*, przekład i oprac. Robert R. Chodkowski, Towarzystwo Naukowe KUL), zauważony jako wzorzec połączenia kunsztu translatorskiego i literackiego.

III. Współpraca z innymi uniwersytetami i działalność popularyzatorska

Członkowie Oddziału rokrocznie prowadzili wykłady i różnorodne zajęcia dotyczące kultury antycznej i nauczania języków klasycznych podczas Lubelskiego Festiwalu Nauki, który na stałe wpisał się do kalendarza najbardziej inspirujących wydarzeń miasta Lublina.

Sekretarz Oddziału, dr Natalia Turkiewicz, prowadzi cykl warsztatów genealogiczno-językowych pt. „Rodzina w źródłach. Warsztaty historyczno-genealogiczne”. Projekt jest skierowany do uczniów szkół podstawowych (kl. VI–VIII), szkół ponadpodstawowych, nauczycieli oraz instytucji kultury. Warsztaty skupiają się wokół specyfiki źródłowej ksiąg metrykalnych i mają na celu wyposażenie uczestników w narzędzia umożliwiające odczytywanie i interpretację tego typu źródła. Do tej pory, w latach 2022–2025, odbyło się 15 spotkań, w których wzięli udział nauczyciele i uczniowie szkół z Lublina (m.in. XIV Liceum Ogólnokształcące w ZSO nr 1 im. Zbigniewa Herberta) oraz z terenu województwa lubelskiego (m.in. I LO im. Stanisława Staszica w Hrubieszowie, II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Zamościu, Zespół Szkół w Krasnobrodzie, Zespół Szkół w Białej Podlaskiej, Akademia Młodych Humanistów KUL).

Przewodnicząca Oddziału, dr Agata Łuka, prowadziła warsztaty poetyckie i interpretacyjno-translatorskie w formie telekonferencji, m.in.: w ramach seminarium prof. Mikołaja Szymańskiego (IFK UW) warsztaty: „*Tu ne cede malis*”, czyli *nie bój się chcieć* (15 czerwca 2022), „*Nox erat...*”, czyli *jak Horacy napisałby „Słowo o księżycu w stawie”* (24 maja 2023), „*Księżyc szalony*

skoczył na chmurę”, czyli wędrowki Merkurego (5 czerwca 2024), *Lemur, ara i sum? Nie, merci!* – czyli *Seminarium Mercuriale* zaprasza na wykład o XVII-wiecznych anagramistach, połączony z warsztatami pisania anagramów (30 kwietnia 2025), a także – jako gość seminarium studencko-doktoranckiego „Hybryda” (WPIA US) – warsztaty tłumaczenia i pisania frazdek: *Saturnalia tuż-tuż. Warsztaty z łaciny dla prawników i nie tylko* (16 grudnia 2022) i *Memento mori. Warsztaty z łaciny dla prawników i nie tylko* (17 marca 2023).

Lubelski Oddział Polskiego Towarzystwa Filologicznego odgrywa istotną rolę w popularyzacji filologii klasycznej oraz szeroko pojętej humanistyki. Skupia zarówno pracowników naukowych, doktorantów, jak i pasjonatów języków i literatury starożytnej Grecji oraz Rzymu.

Działalność oddziału obejmuje zatem przede wszystkim:

1. Organizację cyklicznych wykładów naukowych – zapraszani są wybitni filolodzy, historycy, filozofowie oraz kulturoznawcy z ośrodków naukowych w całej Polsce, którzy dzielą się wynikami swoich badań dotyczących antyku, recepcji tradycji klasycznej oraz metodologii badań filologicznych.
2. Współorganizację konferencji i sympozjów naukowych – członkowie oddziału biorą czynny udział w przygotowywaniu ogólnopolskich i międzynarodowych spotkań naukowych, takich jak zjazdy PTF czy interdyscyplinarne sesje poświęcone dziedzictwu antyku w kulturze europejskiej.
3. Wspieranie młodych badaczy – oddział aktywnie promuje rozwój naukowy studentów i doktorantów, m.in. przez umożliwienie młodym naukowcom wystąpień podczas spotkań oddziału.
4. Publikacje naukowe – członkowie oddziału regularnie publikują artykuły i monografie naukowe w renomowanych czasopismach i wydawnictwach, a także współpracują przy wydawaniu serii związanych z badaniami nad literaturą i kulturą antyczną.
5. Działalność popularyzatorska – Lubelski Oddział PTF angażuje się również w szerzenie wiedzy o antyku poza środowiskiem akademickim, współpracując z lokalnymi szkołami, bibliotekami i instytucjami kultury. Prowadzi otwarte wykłady oraz warsztaty dla uczniów i nauczycieli.

Dzięki zaangażowaniu jego członków, Lubelski Oddział PTF pozostaje ważnym ośrodkiem filologii klasycznej w Polsce, dbającym o zachowanie i rozwój tradycji badań nad dziedzictwem świata starożytnego.

SPRAWOZDANIE ODDZIAŁU ŁÓDZKIEGO

I. Zarząd

W okresie sprawozdawczym (od 9 listopada 2023 r.) Zarząd Oddziału działał w następującym składzie: dr Adriana Grzelak-Krzyminowska – przewodnicząca, prof. dr hab. Krzysztof Tomasz Witczak – wiceprzewodniczący,

dr Anna Maciejewska – sekretarz, dr Sylwia Krukowska – skarbnik (powołana 14 grudnia 2023). Aktualna przewodnicząca przejęła funkcję po wieloletniej prezesce, zmarłej w 2023 r., dr hab. Joannie Rybowskiej. W 2025 r. zmarł też wieloletni członek PTF, mgr Dariusz Gwis, pracownik Centrum Języków i Certyfikacji UŁ, który corocznie brał udział w organizacji szkolnego i okręgowego etapu Olimpiady Języka Łacińskiego. Aktualnie Łódzkie Koło PTF liczy 25 członków.

II. Działalność naukowa

Należy zaznaczyć, że z powodu nagłej sytuacji pandemicznej i choroby Przewodniczącej, działalność Towarzystwa była przez jakiś czas wstrzymana. W części naukowej spotkań uczestnicy wysłuchali następujących referatów:

1. Prof. Krzysztof T. Witczak, *Mityczna strażniczka Tartaru Kampe w literaturze i sztuce antycznej* (14 grudnia 2023).
2. Dr Marcin Komorowski, *Henologia, agatologia, teologia Proklosa. Pogańska propozycja uprawiania filozofii u schyłku antyku* (25 kwietnia 2024).
3. Prof. Piotr Stalmaszczyk, *Kornwalia i język kornicki: od starożytności do współczesności* (4 kwietnia 2024).
4. Prof. Krzysztof T. Witczak, prof. Mikołaj Rychło, *Czy Pyteasz z Massalii odwiedził Wyspy Brytyjskie i Islandię?* (09 maja 2024).
5. Martyna Kowalska, *Religijna i artystyczna funkcja tajemniczych rozmów z bóstwem w 'Fasti' Owidiusza* (13 marca 2025).

III. Działalność popularyzatorska

1. Członkowie Oddziału powołani do Okręgowej Komisji Olimpiady Języka Łacińskiego (19 grudnia 2024 r.): dr Aneta Tylak – przewodnicząca, dr Sylwia Krukowska – sekretarz, dr hab. Idaliana Kaczor, dr Adriana Grzelak-Krzymianowska, oraz członkini Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej: dr hab. Hanna Zalewska-Jura, prof. UŁ, przeprowadzili eliminacje I i II etapu XLII i XLIII Olimpiady. Dr Adriana Grzelak-Krzymianowska reprezentowała Oddział podczas etapu centralnego w latach 2021–2024.
2. 21 listopada 2024 r. Oddział Łódzki PTF współorganizował seminarium studenckie pt. *De lingua Latina Lodziae vivente* wieńczące projekt realizowany przez Koło Młodych Klasyków, podczas którego zaprezentowano trzy odczyty oraz odbyła się premiera wydania specjalnego numeru czasopisma studenckiego KAPITOL zrealizowanego w ramach grantu „Łódź akademicka – naukowa, kreatywna, wielokulturowa 2024”.
3. Czterokrotnie zorganizowano Ogólnopolski Konkurs Języka Łacińskiego, który przeznaczony jest dla uczniów szkół średnich na poziomie słabozaawansowanym. Konkurs początkowo odbywał się nieregularnie i w różnych formułach, w obecnej formie i corocznie od czwartej edycji (2015). Najpierw miał zasięg regionalny (województwo łódzkie i świętokrzyskie),

ogólnopolski jest od ósmej edycji (2019). Organizatorkami konkursu są: dr Anna Maciejewska (Centrum Języków i Certyfikacji UŁ), dr Sylwia Krukowska (KFK UŁ) (www.filologiaklasyczna.uni.lodz.pl/polskie-towarzystwo-filologiczne/ogonopolski-konkurs-jezyka-lacinskiego).

4. Organizacja *Concilium Latinum Lodziense*:

- CLL XVII „Post negotium otium” (4 czerwca 2022);
- CLL XVIII „Ex navicula navis” (20 maja 2023);
- CLL XIX „*Rure ego viventem, tu dicis in urbe beatum – de hominum sedibus variis*” (25 maja 2024);
- CLL XX „Festa, iubilaea, sollemnitates” (30–31 maja 2025).

W 2025 r. świętowaliśmy 20 lat naszej latynistycznej konferencji (hwww.filologiaklasyczna.uni.lodz.pl/polskie-towarzystwo-filologiczne/concilium-latinum-lodziense).

5. 21 listopada 2022 r. – Organizacja warsztatów na Wydziale Filologicznym UŁ i wykład dr Adriany Grzelak-Krzymianowskiej dla uczniów klasy 8 Szkoły Podstawowej nr 1 w Konstancynie Łódzkim pt. *Z łacina przez wieki*.

6. 24 listopada 2023 r. i 19 stycznia 2024 r. – Organizacja warsztatów na Wydziale Filologicznym UŁ z KMK dla uczniów IV LO w Łodzi na temat dramatu antycznego.

*Przewodnicząca Oddziału Łódzkiego PTF
dr Adriana Grzelak-Krzymianowska*

SPRAWOZDANIE ODDZIAŁU POZNAŃSKIEGO

I. Zarząd

W okresie sprawozdawczym Oddział działał pod egidą zarządu w następującym składzie: dr hab. Magdalena Stuligrosz – przewodnicząca, dr Teodozja Wikarjak – wiceprzewodnicząca, dr Aleksandra Arndt – sekretarz, dr Marlena Puk – skarbnik, członkowie Zarządu: dr Łukasz Berger, Komisja Rewizyjna: prof. dr hab. Krystyna Bartol, prof. dr hab. Elżnieta Wesołowska, dr hab. Radosław Piętka, prof. UAM.

II. Działalność naukowa i statutowa:

W okresie sprawozdawczym odbyło się 21 zebrań naukowych, na których ogłoszono tyleż referatów, w tym: 9 z literatury antycznej, 8 z literatury nowołacińskiej, 1 z filozofii starożytnej, 1 z prawa starożytnego, 1 z recepcji antyku, 1 z popularyzacji antyku.

Autorami wygłaszanych referatów byli członkowie naszego Oddziału (9), goście z innych ośrodków i instytucji w Polsce (9) oraz z ośrodków zagranicznych (3).

1. Prof. dr hab. Elżbieta Wesołowska, *Tezeusz w Owidiuszowych Heroidach* (16 listopada 2021).
2. Prof. dr hab. Jakub Urbanik (UW), *Co nowego u Dionizji i Chairemona? P.Oxy. II 237 i stosowanie prawa w Egipcie rzymskim* (15 marca 2022).
3. Dr Andrea Mariani (Instytut Historii UAM), *Łacińskie źródła z Archivum Romanum Societatis Iesu i ich wartość do badań historycznych* (12 kwietnia 2022).
4. Dr Dariusz Kacprzak (Muzeum Narodowe w Szczecinie), *Antyczne korzenie Europy. Heinrich Dohrn i jego kolekcja brązowych kopii i rekonstrukcji rzeźb starożytnej Grecji dla Muzeum Miejskiego w Szczecinie (Museum der Stadt Stettin)* (17 maja 2022).
5. Prof. dr hab. Piotr Bering, *Komputer w służbie klasyka. Narzędzie, czy coś więcej?* (15 listopada 2022).
6. Dr hab. Bartosz Awianowicz, prof. UMK, *'Monita privata Societatis Iesu' a deliberatywna utilitas* (24 stycznia 2023).
7. Dr Dawid Barbarzak, *Epistula de Polonicis commensationibus, czyli uczyt antyczne i renesansowe w liście Stanisława Reszki (Wenecja, 1588)* (21 marca 2023).
8. Prof. dr hab. Elżbieta Wesołowska, *Kilka sekretów Owidiusza* (18 kwietnia 2023).
9. Dr Szymon Hiżycki (OSB), *Terminologia grecka w pismach Jana Kasjana* (16 maja 2023).
10. Prof. dr hab. Krystyna Rutkowska (Uniwersytet Wileński), *Początki postylografii na Litwie – od dzieł przekładowych do utworów oryginalnych* (17 października 2023).
11. Dr Anna Lasek, *Studium pijaństwa w Dionysiaka Nonnosa z Panopolis* (21 listopada 2023).
12. Mgr Romana Lipońska, *'Tabula memorialis' opactwa cystersów w Łądzie* (16 stycznia 2024).
13. Dr hab. Piotr Pokora, prof. UAM, *Starodruki z Biblioteki Raczyńskich – charakterystyka zbioru* (19 marca 2024).
14. Dr Elisa Frei (Goethe-Universität Frankfurt/Boston College), *Litterae Indipetae: The Hidden Voices of Jesuit Missionaries in the Early Modern World* (9 kwietnia 2024).
15. Dr hab. Tomasz Mojsik, prof. UwB, *Od Hyginusa do Stranger Things, czyli po co nam mitografia?* (21 maja 2024).
16. Dr Anna Lasek, *Problemy zdrowotne kobiet na podstawie dzieła Metrodory z Bizancjum 'O chorobach kobiet i ich leczeniu'* (15 października 2024).
17. Prof. dr hab. Zofia Głombiowska (UG), *Prooemium bez eposu i optymistyczna heroida, czyli polityczne elegie Filipa Buonaccorsiego Kallimacha* (19 listopada 2024).
18. Prof. dr hab. Przemysław Marciniak (UŚ), *Kiedy mrówki walczyły z wszami. Mikroświat bizantyńskich insektów* (21 stycznia 2025).

19. Prof. dr hab. Marian Wesoły, *Poezja versus filozofia w grecko-rzymskim antyku. Zbieżności, odrębności i napięcia* (18 marca 2025).
20. Prof. dr hab. Elżbieta Wesołowska, *Topografia cierpienia w literaturze antycznej* (15 kwietnia 2025).
21. Prof. dr. Daniele Miano (University of Oslo), *The Relics of Livy: holiness, embodiment and Roman history in 14th and 15th century Italy* (27 maja 2025).

Odbyły się też trzy spotkania świąteczno-noworoczne połączone z wieczorem translatorskim *Scripta Polonice reddita* (w grudniu 2021, 2022, 2023 i 2024).

III. Działalność popularyzacyjna:

1. Członkowie Oddziału powołani do Okręgowej Komisji Olimpiady Języka Łacińskiego: dr hab. Magdalena Stuligrosz, prof. UAM – przewodnicząca, dr Sławomira Brud – sekretarz (w roku akademickim 2024/2025 p.o. przewodnicząca Okręgowej Komisji), dr Aleksandra Arndt (od roku akademickiego 2024/2025 dr Marlena Puk), dr Teodozja Wikarjak, oraz członkowie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej: dr Łukasz Berger, dr Anna Lasek przeprowadzili eliminacje I i II etapu XL, XLI, XLII oraz XLIII Olimpiady.
2. Członkinie Oddziału: dr Justyna Zaborowska-Musiał i dr Marlena Puk pod egidą IFK UAM zorganizowały w latach 2021/22, 2022/23, 2023/2024 oraz 2024/25 kolejne edycje Konkursu Wiedzy o Antyku dla uczniów gimnazjów i liceów województwa wielkopolskiego. W opracowanie pytań i przeprowadzenie eliminacji ustnych dla uczniów liceów zaangażowali się pracownicy naukowcy IFK.
3. Członkini Oddziału dr Justyna Zaborowska-Musiał koordynowała współpracę IFK ze szkołami. W latach 2021–2025 pracownicy naukowcy i dydaktyczni IFK UAM angażowali się we współpracę z klasami humanistycznymi liceów ogólnokształcących z województwa wielkopolskiego, lubuskiego i łódzkiego, w ramach współpracy ogólnowydziałowej (Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM) i instytutowej (Instytutu Filologii Klasycznej), prowadząc wykłady online oraz stacjonarne (w siedzibie WFPiK UAM i w liceach współpracujących), warsztaty retoryczne (stacjonarnie w IFK UAM) a także lekcję pokazową starożytnej greki (stacjonarnie w IFK UAM).
4. Oddział Poznański PTF współorganizował z Instytutem Filologii Klasycznej UAM Dni „Króla Edypa” (marzec 2022), Dni „Eneidy” (marzec 2023), Dni Arystofanesa (marzec 2024) oraz Dni Seneki (marzec 2025) w ramach *Festival Européen Latin Grec*, podczas którego odbyło się publiczne czytanie tekstów antycznych oraz towarzyszące wydarzenia.

IV. Działalność organizacyjna:

W dniach 28–29 września 2023 roku prof. dr hab. Krystyna Bartol, prof. dr hab. Jerzy Danielewicz, dr hab. Radosław Piętka, prof. UAM, dr hab.

Magdalena Stuligrosz, prof. UAM, reprezentowali Oddział na CX Zjeździe PTF w Toruniu.

V. Obecnie Oddział liczy 47 członków i członkiń; w okresie sprawozdawczym 4 osoby zapisały się do oddziału, 2 osoby złożyły rezygnację, 1 osoba zmarła.

*dr hab. Magdalena Stuligrosz, prof. UAM
przewodnicząca Oddziału*

*dr Aleksandra Arndt
sekretarz Oddziału*

SPRAWOZDANIE ODDZIAŁU TORUŃSKIEGO

W okresie sprawozdawczym Oddział miał 18 członków. Od 2017 r. do 12 grudnia 2024 r. prezesem był dr hab. Bartosz Awianowicz, prof. UMK. Na spotkaniu wyborczym 12 grudnia 2024 w drodze wyborów prezesem Oddziału została dr Marta Szada.

Od października 2019 r., dzięki podpisaniu umowy pomiędzy Oddziałem a Książnicą Kopernikańską w Toruniu, wykłady, a zarazem spotkania Oddziału Toruńskiego PTF, odbywały się w głównym gmachu Książnicy przy ul. J. Słowackiego 8 w ramach cyklu „Piątków z antykiem”:

1. Dr hab. Rafał Toczko, prof. UMK, *Epidemie, religia i szukanie kozłów ofiarnych w antyku i wczesnym chrześcijaństwie* (7 czerwca 2021, online).
2. Dr Marta Szada, *Śladami humanistycznego czytelnika w XVII-wiecznym Elblągu: historia pewnych marginaliów* (15 listopada 2022).
3. Prof. dr Robert Maryks, *Łacińska literatura antyjezuicka wokół tumultów w Toruniu w 1614 (sic!)* (13 grudnia 2022).

W dniach 28–29 września 2023 członkowie Oddziału zorganizowali w Collegium Maius UMK CX Walny Zjazd PTF, który po raz pierwszy miał charakter nie konferencji, lecz trzech paneli dyskusyjnych na temat współczesności edukacji szkolnej i uniwersyteckiej w zakresie języków klasycznych i kultury antycznej, oraz wyzwań, jakie stoją przed instytutami i katedrami filologii klasycznej w Polsce.

W kolejnych latach akademickich 2022/2023 oraz 2023/2024 zebrania odbywały się w Collegium Maius UMK. Towarzyszyły im następujące wystąpienia:

1. Dr Marta Szada, *Wyidealizowany obraz kleru w Opus Imperfectum in Matthaeum i jego funkcje* (6 grudnia 2023)
2. Mgr Tomasz Bednarek, *Wartość języka figuratywnego i rozumowania analogicznego w myśli platońskiej, judeohellenistycznej i wczesnochrześcijańskiej* (5 czerwca 2024).

3. Dr hab. Rafał Toczko, prof. UMK, *Gry literackie we wczesnochrześcijańskich inwektywach* (8 marca 2024).
4. Dr Sławomir Poloczek, *Specyfika „zoologicznej” inwektywy u Epifaniusza z Salaminy* (24 kwietnia 2025).

Pod egidą Oddziału Toruńskiego PTF w Collegium Maius UMK odbyło się również 16 maja 2025 r. spotkanie z prof. Florianem Stegerem związane z promocją jego wydanej w języku polskim książki *Asklepios. Medycyna i kult* oraz dnia 19 maja 2025 r. wykład prof. Bronwen Neil *Leading the church through crises in Late Antiquity: Augustine’s reputational management in Confessions and his letters*.

W dniach 7–11 lipca 2025 r. wielu członków Oddziału (dr hab. Bartosz Awianowicz, prof. UMK, dr hab. Barbara Bibik, prof. UMK, dr hab. Rafał Toczko, prof. UMK, dr Marta Szada) brali udział w XVII Kongresie *Fédération internationale des associations d’études classiques (FIEC)* we Wrocławiu.

dr Marta Szada
przewodnicząca Oddziału

SPRAWOZDANIE ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO

I. Informacje osobowe

W okresie sprawozdawczym zmarli zasłużeni członkowie Oddziału: dr Barbara Drewniewska-Idziak (zm. 10 stycznia 2022), pracownik Biblioteki Narodowej; dr Jerzy Mańkowski (zm. 21 marca 2022), wykładowca w Instytucie Filologii Klasycznej UW; mgr Jerzy Roman Kaczyński (zm. 8 lipca 2022), nauczyciel w II LO im. St. Batorego w Warszawie; prof. dr hab. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski (zm. 22 lutego 2024), profesor w Uniwersytecie Warszawskim; mgr Stanisław Skała (zm. 29 sierpnia 2024), wykładowca w Instytucie Filologii Klasycznej UW i na Wydziale Prawa Kanonicznego UKSW; mgr Lech Bobiatyński (zm. 29 listopada 2024), kustosz Biblioteki Instytutu Filologii Klasycznej UW.

Zarząd Oddziału działał w następującym składzie: dr hab. Jan Kwapisz, prof. UW – przewodniczący, prof. dr hab. Juliusz Domański – przewodniczący honorowy, dr hab. Katarzyna Jażdżewska – zastępca przewodniczącego (do 19 maja 2023), dr Magdalena Zawadzka – zastępca przewodniczącego (do 19 maja 2023), prof. Myrośław Trofymuk – zastępca przewodniczącego (od 19 maja 2023), mgr Jan Laskowski – sekretarz, dr Magdalena Popiołek – skarbnik, mgr Maria Poszepczyńska – przewodnicząca Sekcji Popularyzacji Wiedzy o Antyku. Do 19 maja 2023 Zarząd tworzyli również dr Julia Doroszevska, dr Krzysztof Łapiński, prof. dr hab. Adam Łukaszewicz, mgr Monika Mikuła

(skład zarządu uległ zmniejszeniu w nowej kadencji za sprawą zmiany przepisów). Komisja Rewizyjna działała w składzie: mgr Ludmiła Bohdanowicz (do 19 maja 2023), mgr Agnieszka Jakubik (od 19 maja 2023), mgr Monika Mięka (od 19 maja 2023), dr Anna Szymańska-Budzińska, prof. dr hab. Mikołaj Szymański.

II. Wykłady i zebrania

W okresie sprawozdawczym odbyło się 12 spotkań seminarium poświęconego poezji hellenistycznej, zorganizowanego wspólnie przez Oddziały Krakowski, Warszawski i Wrocławski, a także nadzwyczajne wydarzenie z tej serii z udziałem gości zagranicznych w Instytucie Filologii Klasycznej UW (przy wsparciu Centrum Badań nad Cywilizacjami Starożytnymi UW) – ta część działalności Oddziału została szczegółowo opisana w osobnym sprawozdaniu. Odbyły się także trzy wykłady przeznaczone dla uczniów szkół licealnych i podstawowych w ramach cyklu Laboratorium Filologii Klasycznej, zorganizowane wspólnie z Instytutem Filologii Klasycznej UW, a ostatni z nich także we współpracy z XV LO im. N. Żmichowskiej w Warszawie:

1. Dr hab. Krzysztof Łapiński (Wydział Filozofii UW), *Rozmyślania Marka Aureliusza jako dziennik ćwiczeń stoickich* (10 marca 2023).
2. Dr Michał Piekarski (Instytut Historii Nauki PAN), *Cóż poczną bez Eurydyki? Wątki antyczne w operze od XVII do XIX wieku* (12 maja 2023).
3. Dr hab. Beata Spieralska-Kasprzyk (Instytut Filologii Klasycznej UW), *Jak powstaje średniowieczna książka* (26 marca 2024).

Ponadto odbyły się następujące zebrania Oddziału:

1. 19 maja 2023 – zebranie wyborcze, wieczór poświęcony pamięci dr. Jerzego Mańkowskiego, na którym wspomnienia przedstawił mgr Inga Grześczak, pani Barbara Opała (córka dr. Mańkowskiego), mgr Dorota Sutkowska, prof. dr hab. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski;
2. 5 grudnia 2024 – wybory członków Komitetu Okręgowego Olimpiady Języka Łacińskiego;
3. 6 marca 2025 – wybory delegatów na Zjazd PTF; obchody 80-lecia „Meandra”: prof. dr hab. Juliusz Domański – *O „Meandrze”, czyli mojej w nim obecności i nieobecności*; ks. prof. dr hab. Marek Starowieyski – *Od łaciny do patologii*; prof. dr hab. Mikołaj Szymański – *Perypetie z Pawłem i Gawłem i parę niemiłych listów*.

III. Działalność Sekcji Popularyzacji Wiedzy o Antyku

W okresie sprawozdawczym praca Sekcji koncentrowała się na organizowaniu i prowadzeniu kursów języka łacińskiego i greckiego oraz konkursu kultury klasycznej dla uczniów szkół podstawowych województwa mazowieckiego.

Kursy języków klasycznych organizowane od wielu lat są prowadzone przez studentów i absolwentów filologii klasycznej. Kursy przeznaczone dla wszystkich chętnych cieszą się zainteresowaniem osób w różnym wieku, od uczniów gimnazjów po emerytów. Oddział nie pobiera opłat od uczestników, a osoby prowadzące wykonują swą pracę społecznie. W roku akademickim 2021/2022 wznowiono kursy zawieszony w marcu 2020 z powodu pandemii koronawirusa. W roku akademickim 2024/2025 w ofercie znalazł się kurs kaligrafii średniowiecznej. W okresie sprawozdawczym kursy prowadzili: rok akademicki 2021/22 – język łaciński: Wojciech Pach, Martyna Gil; język grecki: mgr Maria Poszepczyńska; rok akademicki 2022/23 – język łaciński: Wojciech Pach, Martyna Gil; język grecki: mgr Maria Poszepczyńska; rok akademicki 2023/2024 – język łaciński: Maria Zbierska; język grecki: Laura Kubacz; rok akademicki 2024/2025 – język łaciński: mgr Maria Poszepczyńska; język grecki: Laura Kubacz; kaligrafia średniowieczna: dr hab. Beata Spieralska-Kasprzyk.

Konkurs Kultury Klasycznej (KKK) dla uczniów szkół podstawowych województwa mazowieckiego jest organizowany przez Oddział oraz Mazowieckie Kuratorium Oświaty od 2005 r. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono: XVII, XVIII, XIX oraz XX edycję KKK. Mazowiecki Kurator Oświaty corocznie zatwierdza regulamin konkursu oraz osobnym pismem powołuje członków Wojewódzkiej Komisji KKK. W okresie sprawozdawczym Komisja działa w składzie: mgr Grażyna Kania – przewodnicząca, mgr Maria Poszepczyńska – sekretarz, członkowie: prof. dr hab. Barbara Milewska-Ważbińska, mgr Agnieszka Puchała, mgr Joanna Pudzianowska, Przedstawiciel Kuratorium wyznaczany corocznie przez Kuratora. Opiekę merytoryczną sprawuje przewodniczący Oddziału.

Konkurs należy do grupy „konkursy interdyscyplinarne“, finaliści i laureaci otrzymują dodatkowe punkty przy rekrutacji do liceów. Stałym mottem KKK są słowa *Antiquitas magistra et amica nostra*. KKK ma strukturę trzystopniową. I stopień jest przeprowadzany w szkołach. Najpierw uczniowie przygotowują w domu pracę pisemną na zadany temat. W wyznaczonym dniu rozwiązują w warunkach kontrolowanych test, który jest sprawdzany przez Szkolną Komisję KKK. Do Wojewódzkiej Komisji KKK są przesyłane wyniki testów oraz prace pisemne tych uczniów, którzy zdobyli odpowiednią ilość punktów. Po sprawdzeniu prac pisemnych, zsumowaniu punktów i rozkodowaniu prac jest ogłaszana lista uczestników kolejnego etapu. II stopień jest przeprowadzany w warunkach kontrolowanych w Instytucie Filologii Klasycznej UW. Zadanie uczniów polega na rozwiązaniu testu i napisaniu eseju na zadany temat. III stopień to odpowiedź ustna przed WK KKK.

Temat XVII KKK: *Homo ab animalibus ratione, orationeque differt* – Człowiek różni się od zwierząt rozumem i mową. I stopień szkolny: Ludzie i zwierzęta w świecie starożytnym; temat eseju: *Jakiej wiedzy na temat*

starożytnych Greków i Rzymian dostarczają dawne teksty i wizerunki zwierząt? Rozważ kwestię na podstawie przeczytanych lektur oraz ikonografii. Liczba uczestników: 38 z 7 szkół. II stopień rejonowy: Fantastyczne stwory mitologiczne i biblijne; temat eseju: *Czemu mogły służyć obrazy nierzeczywistych stworów w dziełach antycznych i w Biblii: wyrażeniu i pobudzeniu fantazji, umocnieniu wiary, pokonaniu strachu...? W odpowiedzi nawiąż do przeczytanych tekstów oraz do ikonografii.* Liczba uczestników: 17. III stopień wojewódzki: Symbolika zwierząt na przestrzeni wieków. Liczba uczestników: 11.

Temat XVIII KKK: *Mundus caelumque sideribus conformatum est omnium naturae rerum conceptio summa (Vitruvius 9,2) – Świat i niebo przybrane gwiazdami jest istotą całej natury.* I stopień szkolny: Ku niebu i słońcu. Kosmos (wrzechświat) starożytnych; temat eseju: *Od chaosu do kosmosu. Co dawne wizje o początkach i budowie Wszechświata mówią o ludziach, którzy je tworzyli?* Liczba uczestników: 25 z 9 szkół podstawowych. II stopień rejonowy: Ku gwiazdom. Mitologia i astrologia; temat eseju: *Pod tym samym niebem. Które z dawnych wyobrażeń astronomicznych i astrologicznych przetrwały wieki i nadal obecne są w kulturze współczesnej? Odpowiedź uzasadnij w nawiązaniu do przeczytanych lektur oraz do ikonografii.* Liczba uczestników: 8 na 10 zakwalifikowanych; III stopień wojewódzki: Między niebem a ziemią. Astronomia w dobie nowożytnej. Liczba uczestników: 4 na 5 zakwalifikowanych.

Temat XIX KKK: *Vita rustica et honestissima, et suavissima est – Życie wiejskie jest i najzaczniejsze, i najmilsze.* I stopień szkolny: Kraina wiecznej szczęśliwości – antyczne obrazy idealnego bytowania w zgodzie z przyrodą; temat eseju: *Czy literackie wyobrażenia raj, złotego wieku, krajobrazu sielankowego, które symbolizowały dawniej tęsknotę za szczęściem, mogą nadal stanowić ideał życia dla ludzi współczesnych?* Liczba uczestników: 30 z 7 szkół podstawowych. II stopień rejonowy: Kraina ciężkiej pracy – życie na wsi w świecie starożytnym; temat eseju: *Czy zgadzasz się z twierdzeniem, że starożytni Rzymianie byli przede wszystkim ludem rolniczym, a dopiero potem narodem wojowników i zdobywców? W pracy odwołaj się do lektur oraz do ikonografii.* Liczba uczestników: 14 na 16 zakwalifikowanych. III stopień wojewódzki: Kraina ucieczki i odpoczynku. Liczba uczestników: 10.

Temat XX KKK: *Totus mundus agit comoediam – Cały świat odgrywa komedię.* I stopień szkolny: Śmiech to zdrowie. Dowcip i żart w świecie starożytnym; temat eseju: *Śmiech zamiast powagi. Czy żartobliwa forma wypowiedzi wyłącznie zniekształca rzeczywistość, czy może pozwala również poznać lepiej świat antyczny i żyjących wówczas ludzi? W odpowiedzi nawiąż do przeczytanych lektur oraz do ikonografii.* Liczba uczestników: 27 z 7 szkół podstawowych. II stopień rejonowy: Śmiech zaprawiony goryczą. Ironia, satyra i parodia w świecie starożytnym; temat eseju: *Czy satyryczne wypowiedzi autorów starożytnych tylko śmieszą, czy także przed czymś przestrzegają? W odpowiedzi odwołaj się do treści przeczytanych utworów i do źródeł ikonograficznych.*

Liczba uczestników: 13 na 14 zakwalifikowanych. III stopień wojewódzki: Śmiech do rozpuku. Żartobliwa tradycja antyku wczoraj i dziś. Liczba uczestników: 7.

*Przewodniczący Oddziału Warszawskiego PTF
dr hab. Jan Kwapisz, prof. UW*

*Sekretarz Oddziału Warszawskiego PTF
mgr Jan Laskowski*

*Przewodnicząca Sekcji Popularyzacji Wiedzy o Antyku
Oddziału Warszawskiego PTF
mgr Maria Poszepczyńska*

SPRAWOZDANIE ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO

Oddział liczy 59 członków. W okresie sprawozdawczym Zarząd Oddziału pracował w następującym składzie: dr Joanna Pieczonka – przewodnicząca, mgr Krzysztof Bekieszcuk – sekretarz; na pozostałych stanowiskach są obecnie wakaty. Kadencja Zarządu w wymienionym wyżej składzie rozpoczęła się 7 września 2022, podczas gdy poprzedni Zarząd zakończył swoją kadencję 27 czerwca 2021 (z powodu pandemii działalność Wrocławskiego Oddziału PTF została na rok wstrzymana).

W okresie sprawozdawczym Oddział Wrocławski prowadził działalność statutową w następujących formach:

I. Spotkania naukowe Oddziału z odczytami:

1. Dr hab. Emilia Żybert-Pruchnicka, *Antoninus Liberalis: metamorfozy tekstu i mitu* (22 października 2022).
2. Dr Ała Brzozowska, *Rex iustus in bello iusto. Obraz wojny sprawiedliwej w poemacie Samuela Wolfa* (16 listopada 2022).
3. Prof. Ľudmila Eliášová Buzássyová (Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie), *Bilingual and Multilingual Latin Grammar Books Known as "Donats" from the Region of Contemporary Slovakia* (18 stycznia 2023).
4. Dr hab. Jakub Pigoń, prof. UW, *Habilitacje z filologii klasycznej na Uniwersytecie Lwowskim do 1939 r.* (15 marca 2023).
5. Mgr Krzysztof Bekieszcuk, *Schola nova w Belgii – studium przypadku. Czy edukacja klasyczna ma przyszłość poza szkolnictwem prywatnym?* (19 kwietnia 2023).
6. Dr Kamila Wysłucha, *Zabytki instrumentów muzycznych z Pompejów* (17 maja 2023).
7. Mgr Maciej H. Dąbrowski, *Inskrypcje łacińskie Legnicy. Zarys projektu i przykład kościoła św. Jana Chrzciciela* (18 października 2023).

8. Prof. dr hab. Michał Wojciechowski, *Chrześcijanin czyta Greków* (22 listopada 2023).
9. Mgr Elżbieta Górka, *Dobry władca, zły władca i inne problemy natury moralnej, czyli kilka słów o XV-wiecznym eposie 'Tezeida' autorstwa Galassia Vicentina* (17 stycznia 2024).
10. Dr Mariusz Plago, *Spotkanie Antoniego z centaurem. Heroizacja świętego w Antoniadzie Maffea Vegia* (20 marca 2024).
11. Prof. Konstantinos Apostolakis (Uniwersytet Kreteński), *Attic Comedy and Political Satire* (8 maja 2024).
12. Mgr Karolina Szula, *Humoralna mapa mózgu w średniowiecznej uroscopii na przykładzie traktatu 'De iudiciis urine' XIV-wiecznego lekarza Tomasza z Wrocławia* (12 czerwca 2024).
13. Dr Antoine Haaker, *Adamus Lewharticzenus i jego przyjaciele w starodruku Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu. O nieznanych listach czeskiego renesansu* (16 października 2024).
14. Dr Olga Kubica, *Przedstawienie Gandhāry w 'Żywocie Apolloniusza z Tyany' autorstwa Filostrata* (27 listopada 2024).
15. Dr Nina Budziszewska, *Tchnienie życiowe – porównanie koncepcji filozoficznych* (22 stycznia 2025).
16. Dr Mariusz Plago, *Od hagiografii do epiki – renarracja i reinterpretacja mowy św. Antoniego przed jaskinią św. Pawła w Antoniadzie Maffea Vegia* (12 marca 2025).
17. Prof. Zofia Głombiowska, *Andrzej Krzycki o Gdańsku* (21 maja 2025).

II. Spotkania jubileuszowe związane z członkami Oddziału Wrocławskiego PTF:

1. Spotkanie wspomnieniowe poświęcone pamięci Pani Profesor Janiny Ławińskiej-Tyszkowskiej w dziesiątą rocznicę śmierci (14 czerwca 2023).
2. *Conventiculum in honorem Professoris Iacobi Pigoń habendum* – spotkanie, podczas którego wyraziliśmy naszą wdzięczność Panu Profesorowi Jakubowi Pigionowi za dwadzieścia lat niestrudzonej pracy na stanowisku Redaktora Naczelnego czasopisma *Eos. Commentarii Societatis Philologiae Polonorum* (23 kwietnia 2024).
3. Spotkanie jubileuszowe w związku z przypadającymi na 16 kwietnia 2025 r. 90-tymi urodzinami Pani Profesor Alicji Szastyńskiej-Siemion. Spotkanie z referatem: Prof. Emilia Żybert-Pruchnicka, *Ni pies, ni niedźwiedzica: Kynosura w Fajnomenach Aratosa z Solów. Dla Pani Profesor Alicji Szastyńskiej-Siemion* (23 kwietnia 2025).

III. Inne:

1. Siłami członków Oddziału Wrocławskiego organizowane są dwa razy do roku *Scholae Latinae Wratislavienses*. W związku z tym, że jest to

- przedsięwzięcie o skali ogólnopolskiej, a nawet międzynarodowej, informacje o nim zostały zawarte w sprawozdaniu z działalności Zarządu Głównego.
2. Decyzją Zarządu Głównego PTF (uchwała z 8 grudnia 2021) księgozbiór Oddziału Wrocławskiego został włączony do katalogu Biblioteki Instytutu Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych Uniwersytetu Wrocławskiego. Przedsięwzięcie zostało przeprowadzone pod nadzorem prof. Jakuba Pigonia.
 3. W latach 2023 i 2024 członkowie Oddziału włączyli się w międzynarodowy *Festival Européen Latin Grec*, w ramach którego we współpracy z ISKŚiO UW i Zakładem Narodowym im. Ossolińskich zorganizowano publiczne czytanie *Eneidy* Wergiliusza i *Sejmu kobiet* Arystofanesa.

*Przewodnicząca Oddziału Wrocławskiego PTF
dr Joanna Pieczonka*

KRAKOWSKO-WARSZAWSKO-WROCŁAWSKIE SEMINARIA PTF POŚWIĘCONE POEZJI HELLENISTYCZNEJ

Pandemia COVID-19 i związane z nią restrykcje spowodowały, że część oddziałów Polskiego Towarzystwa Filologicznego zdecydowała się przenieść spotkania do przestrzeni wirtualnej. Umożliwiło to członkom PTF z całego kraju udział w interesujących ich wydarzeniach bez konieczności wyjazdów do innych ośrodków. Ograniczenia pandemiczne wpłynęły jednak znacząco na możliwości tradycyjnych kontaktów naukowych w formie kongresów, sympozjów i wizyt indywidualnych. W tej sytuacji, w odpowiedzi na dotkliwie odczuwaną potrzebę wymiany intelektualnej, członkowie PTF z Krakowa, Warszawy i Wrocławia powołali do życia serię seminariów online poświęconych poezji hellenistycznej.

Cykl zainaugurowała 25 marca 2021 r. dr hab. Emilia Żybert-Pruchnicka referatem *Podwójność bis, czyli dublowanie słów w poematach 'Aleksifarmaka' i 'Theriaka' Nikandra*. W kolejnych miesiącach odbywały się regularne spotkania, podczas których swoje referaty wygłosili między innymi: dr hab. Aleksandra Klęczar (UJ) – *Kobiety i mężczyźni w hellenistycznych lamentach na śmierć Adonisa*; dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma (UWr) – *Kallimacha fragment 488 Pf., czyli co ma pysk konia do poezji hellenistycznej (i rzymskiej)*; dr hab. Jan Kwapisz (UW) – *AP XIII 1 – klucz do zapomnianego skarbcza greckiej liryki*. W grudniu 2021 r. dr hab. Tomasz Mojsik (UwB) wystąpił z odczytem pt. *Posejdippos 118 A–B i rola Sitz im Leben w interpretacji: komentarz do wybranych aspektów utworu*, a na kolejnym spotkaniu dr hab. Aleksandra Klęczar zaprezentowała analizę pt. *Pan K. w drodze na Parnas. Próba interpretacji carmen 105 Katullusa*. W marcu 2022 odbyło się seminarium, podczas

którego dr hab. Aleksandra Klęczar mówiła o *Białej wyspie herosów. Leuke/ Wyspa Węży w antycznej tradycji kulturowej*, a mgr Jakub Zbądzki (UWr) przedstawił referat pt. *Batrachomyomachia odczytywana na nowo. Hellenistyczne tło poematu i granice jego interpretacji*. 10 czerwca 2022 dr hab. Tomasz Mojsik wygłosił wykład pt. *Jak odróżnić prawdziwe Muzy od fałszywych? Wskazówki dla czytelnika literatury antycznej na kanwie Owidiuszowych 'Metamorfoz' (5.294–678)*.

8 grudnia 2022 dr hab. Emilia Żybert (UWr) zaprezentowała referat *Heteroioumena (Przeistoczenia) Nikandra z Kolofonu: w poszukiwaniu straconego oryginału*. W marcu 2023 dr Ewa Orłowska (UWr) wygłosiła odczyt pt. *Woda zimniejsza niż hiperborejski śnieg. Motyw picia zimnej wody w epiграмach Leonidasa z Tarentu*. Na początku czerwca tego samego roku dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma przedstawiła wystąpienie pt. *„Jeśli jeszcze tylko zabijemy starca...”*. *Farsa kryminalna w teatrze grecko-rzymskim w Egipcie (P. Oxy. 314 verso)*.

W kwietniu 2024 odbyło się spotkanie, podczas którego dr hab. Emilia Żybert (UWr) omówiła temat *Osy i wozy: obrazowanie dubletów w 'Fajnomenach' Aratosa*, natomiast dr hab. Jan Kwapisz (UW) wystąpił z referatem *Co jest białe jak bielmo (P. Vindob. G 40611 kol. VI 21)*. 6 czerwca 2024 dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma zaprezentowała wykład pt. *Córki polis – kobiety jako obywatelki w poezji i dramacie hellenistycznym*. Z kolei 20 listopada 2024 dr hab. Emilia Żybert wygłosiła odczyt pt. *Złote blaszki orfickie jako źródło inspiracji w utworach Kallimacha*.

Kulminacją cyklu było międzynarodowe spotkanie 4 czerwca 2025, zorganizowane w formie hybrydowej w Warszawie przez dr hab. Jana Kwapisza pod egidą *Seminarium Mercuriale* Instytutu Filologii Klasycznej UW i krakowsko-warszawsko-wrocławskich seminariów hellenistycznych, przy hojnym wsparciu finansowym Centrum Badań nad Cywilizacjami Starożytnymi (CRAC) UW. Warsztaty te zgromadziły prelegentów z Polski i zagranicy. Matthew Chaldeckas (Uniwersytet w Tybindze) mówił o *Lessons from Love Poetry: Erotic Magic and Epicurean Philosophy in Philodemus AP 5.132*, Laurens van der Wiel (UW) przedstawił referat pt. *Aphrodite's Characterization and Poetic Play in Moschus' 'Runaway Eros'*, dr hab. Agnieszka Kotlińska-Toma (UWr) wystąpiła z tematem *In Quest of Coherence: New Reflections on the Anthology of P. Strasb. W.G. 304–307 verso*, a dr hab. Emilia Żybert (UWr) omówiła zagadnienie *(Not) Chasing One's Own Tail, or Hellenistic Poets' Intertextual Play with Compound Endings -ουρις/-ουρος*. W tym seminarium w formie hybrydowej brali udział dyskutanci i słuchacze z całego świata.

Opracowała Agnieszka Kotlińska-Toma

SPRAWOZDANIE FUNDACJI *TRADITIO EUROPAE*
ZA OKRES OD 18 WRZEŚNIA 2021 DO 25 WRZEŚNIA 2025

I. Zgodnie ze statutem organami Fundacji są: Rada Fundacji i Zarząd Fundacji. W skład Rady Fundacji wchodzi następujące osoby: prof. dr hab. Marian Szarmach, UMK – fundator, prof. dr hab. Przemysław Nehring, UMK – przewodniczący, dr hab. Tomasz Sapota, prof. UŚ – wiceprzewodniczący, dr Alicja Brusewicz, UMK – sekretarz, mgr Genowefa Malicka (VII LO w Toruniu), prof. dr hab. Kazimierz Korus (UJ), prof. dr hab. Zbigniew Nerczuk (UMK). W skład Zarządu Fundacji wchodzi następujące osoby: dr hab. Barbara Bibik, prof. UMK – prezes, dr hab. Bartosz Awianowicz, prof. UMK – wiceprezes, dr hab. Rafał Toczko, prof. UMK – sekretarz, dr Marta Szada – skarbnik, mgr Magdalena Awianowicz – członek Zarządu.

II. Opis działalności statutowej w wyznaczonym okresie:

1. We współpracy z Katedrą Filologii Klasycznej i Toruńskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Filologicznego kontynuowano pierwszy z programów Fundacji – Ligę Starożytniczą. Jest to specjalny program opracowany w formie konkursu, którego celem jest popularyzacja wiedzy o kulturze antycznej, rozbudzanie i pogłębianie zainteresowań antykiem oraz kształtowanie wśród młodzieży świadomości wspólnej tradycji europejskiej. Raz w miesiącu uczniowie uczestniczą w wykładach prowadzonych przez pracowników naukowych lub doktorantów. Po wykładach organizowane są testy sprawdzające wiedzę uczniów. Konkurs trwa nieprzerwanie od 2007 r. Od I do XIII edycji konkurs adresowany był do młodzieży z województwa kujawsko-pomorskiego. Rokrocznie do udziału w Lidze starożytniczej zgłaszało się 150–250 uczniów z całego regionu (do jedenastej edycji konkursu w roku 2017/2018 zgłosiło się natomiast niemal 300 uczniów). Ze względu na wybuch pandemii i związanymi z nią ograniczeniami w ramach XIII edycji przeprowadziliśmy wyłącznie cztery z siedmiu spotkań. Z tego też powodu jesienią 2020 r. zdecydowaliśmy o organizacji XIV edycji konkursu (w roku szkolnym 2020/2021) w formie zdalnej. Od XIV edycji konkurs ma formę zdalną i adresowany jest do uczniów z całej Polski. Do konkursu zgłasza się około 100 uczestników. Obecnie przygotowujemy XIX edycję konkursu.

Od roku 2009 rokrocznie konkurs otrzymuje dotację z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a także jest obejmowany honorowym patronatem Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty. Konkurs objęty został też patronatem Dziekana Wydziału Humanistycznego UMK.

2. Od września 2010 r. prowadzimy cykliczny projekt pt. „Toruńskie warsztaty numizmatyki antycznej”. Projekt organizowany jest we współpracy z Oddziałem

Toruńskim Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego i Wydziałem Humanistycznym UMK. Patronat nad warsztatami obejmuje Institut für Numismatik und Geldgeschichte (Universität Wien) oraz Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego. Kolejne edycje warsztatów organizowane są rokrocznie, dwa razy do roku i cieszą się dużym powodzeniem wśród numizmatyków z całej Polski. Od 2014 r. jesienne edycje warsztatów odbywają się w Krakowie, we współpracy z Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego, Instytutem Archeologii UJ i Gabinetem Numizmatycznym Muzeum Narodowego w Krakowie. Ze względu na wybuch pandemii w 2020 r. warsztaty się nie odbyły, natomiast w 2021 r. odbyły się w formie zdalnej w terminie 21–22 maja jako *The 1st E-Conference of the Toruń Workshops in Ancient Numismatics*.

3. Od 2022 r. we współpracy z Funduszem ZDOLNI (dawniej Krajowym Funduszem na rzecz Dzieci) i Katedrą Filologii Klasycznej UMK organizujemy rokrocznie trzydniowe Warsztaty starożytnicze dla uczestników Programu ZDOLNI. Warsztaty skierowane są do osób zainteresowanych starożytnością (zwłaszcza późną), ale też do tych, którzy dopiero chcieliby poznać bliżej tę ważną tradycję. W programie znajdują się wykłady, warsztaty (w podziale na grupy: historyczną i filozoficzną), warsztaty w Sekcji Zbiorów Specjalnych (Dział Rękopisów i Starych Druków) Biblioteki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, projekcja filmu lub spektaklu oraz spacer po Toruniu.
4. Rokrocznie (z wyjątkiem 2021 i 2022 r.) włączamy się w międzynarodowe obchody czytania tekstów starożytnych, w 2023 *Eneidy* Wergiliusza, w 2024 *Sejmu kobiet* Arystofanesa, a w 2025 – *Medei* Seneki, organizowane przez *Festival Europeen Latin Grec* (festival-latingrec.eu). Wspólna lektura tekstów odbywa się w kawiarni „Wejściówka” w Toruniu. Oprócz języka polskiego i łacińskiego/starogreckiego teksty są czytane również w innych językach, np. włoskim, czeskim, esperanto, bułgarskim, angielskim, francuskim, niemieckim, portugalskim, kaszubskim, hiszpańskim, rosyjskim, chińskim, tureckim.
5. Fundacja prowadzi działalność promocyjną na portalu społecznościowym Facebook (facebook.com/traditioeuropae).

III. Działalność gospodarcza

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.

Opracowała Barbara Bibik